

Τι κράτος θα παραδώσει ο Αναστασιάδης

Καφενείο της Πέμπτης 26 Ιανουαρίου 2023
Παρουσίαση και συντονισμός: Μερόπη Τσιμίλλη
Παρεμβάσεις: Αλεξάνδρα Ατταλίδου, Θέμος Δημητρίου,
Ευγενία Μωυσέως, Ανθούλα Παπαδοπούλου

Αγαπητοί φίλοι,

Σας καλωσορίζω στο σημερινό μας Καφενείο της Πέμπτης. Καλωσορίζω και τους φίλους με τους οποίους είμαστε συνδεδεμένοι διαδικτυακά μέσω ZOOM, όπως και όσους παρακολουθούν μέσω FACEBOOK. Σας ευχαριστώ που προχωρούμε μαζί, για την ουσιώδη στήριξη που προσφέρει η αδιάλειπτη συμμετοχή σας.

ΤΙ ΚΡΑΤΟΣ ΘΑ ΠΑΡΑΔΩΣΕΙ;

Μια παρουσίαση της Μερόπης Τσιμίλλη για το Καφενείο της Πέμπτης στα γραφεία της Αριστερής Πτέρυγας Κυβέλης 16-18, 1087 Λευκωσία

ΕΠΙΣΗΣ ΖΩΝΤΑΝΑ ΣΤΟ ZOOM ΚΑΙ ΤΟ FACEBOOK

Πέμπτη, 26 Ιανουαρίου 2023, 7:30

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:
Αλεξάνδρα Ατταλίδου
Θέμος Δημητρίου
Ευγενία Μωυσέως
Ανθούλα Παπαδοπούλου

10 μέρες πριν τις προεδρικές εκλογές, το σημερινό Καφενείο της Πέμπτης έχει ένα ιδιαίτερο πρόσημο και ένα ιδιαίτερο μήνυμα.

"Ικανοποίηση" και "υπερηφάνεια" για το κράτος που παραδίδει, εξέφρασε πρόσφατα ο Αναστασιάδης! Τι κράτος λοιπόν παραδίδει;

Μετά από 10 χρόνια διακυβέρνησης Αναστασιάδη - ΔΗΣΥ,

- με μια κλιμακούμενη τυχροδικτική οικονομική πολιτική,
- με το ένα σαμποτάρισμα της λύσης του Κυπριακού να ενισχύεται από ακόμα ένα,
- με τη μία επίθεση ενάντια στην κοινωνία και τα κεκτημένα της να διαδέχεται την άλλη,
- με το ένα σκάνδαλο να επικαλύπτεται από το επόμενο και με πολυέξοδες έρευνες που καταλήγουν στη συγκάλυψη,
- αλλά και με εκθέσεις - κολάφους για την κυβέρνηση να συσσωρεύονται,

το ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ επιχειρεί μια αναδρομή σε αυτή την "υπερήφανη" δεκαετία: **Για να μην ξεχνούμε και να μην επιτρέψουμε τη συνέχιση της καταστροφικής πορείας για τον τόπο και τον λαό.**

Το κάθε ένα από όσα ανάφερα συνοπτικά συνιστά ένα τεράστιο θέμα, με πολλές συνιστώσες και προεκτάσεις, που κάθε μια θα μπορούσε από μόνη της να αποτελέσει θέμα Καφενείου της Πέμπτης. Και, όντως, για αρκετές το έχουμε κάνει στη διάρκεια των τελευταίων χρόνων. Σήμερα επιχειρούμε μια αναδρομή, όσο πιο περιληπτικά γίνεται, γνωρίζοντας ότι είναι αδύνατο να αναφερθούμε σε όλα τα δεινά που επεσώρευσε αυτή η δεκαετία. Είμαι βέβαιη ότι η συζήτηση που θα ακολουθήσει θα συνδράμει σε πληρέστερη περιγραφή του σκηνικού.

Το περίγραμμα της σημερινής αναδρομής φαίνεται στο πιο κάτω σχήμα. Βέβαια, η σχέση ανάμεσα στις θεματικές ενότητες είναι πιο σύνθετη από ότι αποδίδεται σχηματικά. Για παράδειγμα, η οικονομία και το Κυπριακό αλληλοσυνδέονται.

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Στο Καφενείο της Πέμπτης που είχαμε στις 5 Ιανουαρίου για τις δημοτικές εκλογές της 25^{ης} Δεκεμβρίου στην τουρκοκυπριακή κοινότητα ο **Νιαζί Κιζιλγιουρέκ** **ανάλυσε πώς η πολιτική συμπεριφορά των ε/κυπρίων γενικότερα - του** Αναστασιάδη ειδικότερα, προσθέτω - με την ουσιαστική άρνηση της ομοσπονδιακής λύσης και πολιτικής ισότητας σπρώχνει τους Τ/κύπριους σε μια τουρκική εθνική συνείδηση ενώ, από την άλλη, η συμπεριφορά της Τουρκίας τους κυπριοποιεί (<https://www.facebook.com/socialistiki.ekfrasi.cy/videos/499422648745529>).

Ο Νιαζί Κιζιλγιουρέκ τόνισε ότι η υπεράσπιση της πολιτισμικής τ/κυπριακής κοσμικής ταυτότητας κατά της Τουρκίας βρίσκει ακόμα πρόσφορο έδαφος και έστειλε το μήνυμα ότι, το ποια από τις δύο τάσεις θα ενδυναμωθεί, θα εξαρτηθεί από τη στάση της ε/κυπριακής κοινότητας, η οποία όμως τους απογοητεύει συνεχώς.

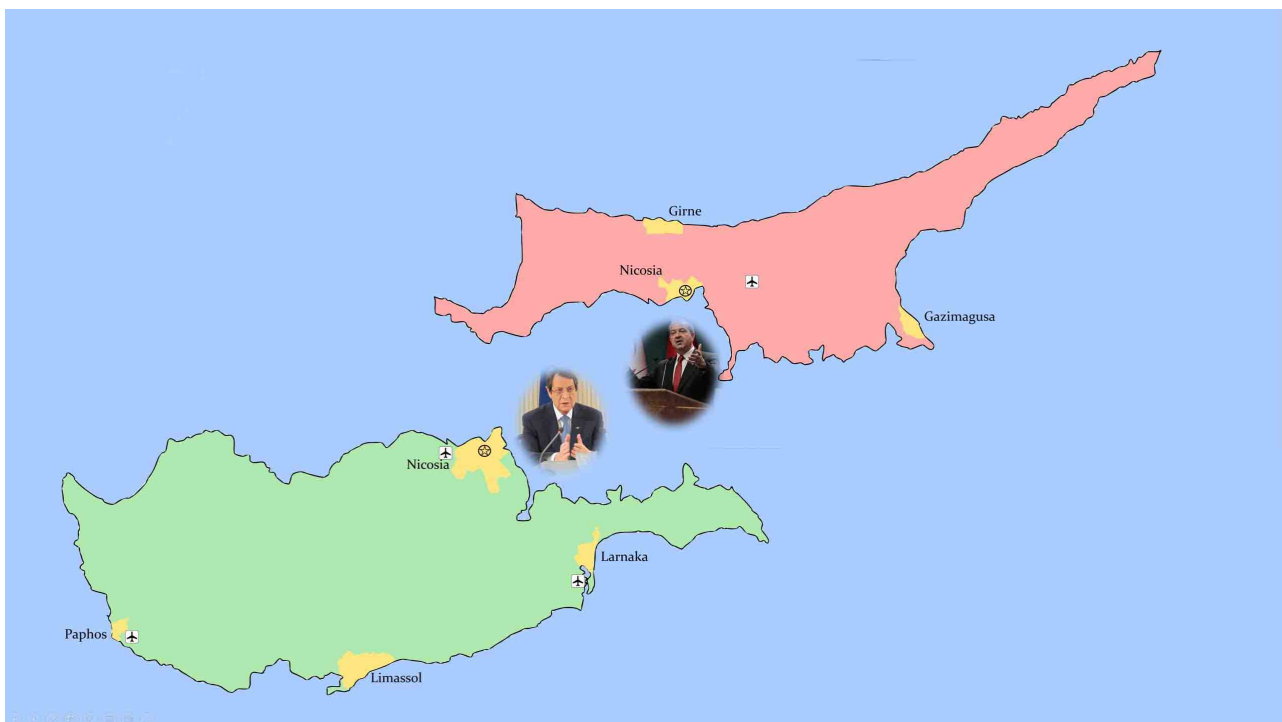
Για το Κυπριακό είχαμε την περασμένη Πέμπτη, 19 Ιανουαρίου, παρουσίαση από τον Τουμάζο Τσιελεπή. Εκτιμώ ως αναγκαίο να μεταφέρω το απόσπασμα που συνδέεται με το σημερινό μας θέμα. Τι μας είπε ο Τουμάζος Τσιελεπής:

"Γνωρίζουμε ότι τόσο η Τουρκία όσο και η Τ/Κυπριακή ηγεσία μετά το ναυάγιο του Κραν Μοντανά, δραττόμενοι της ευκαιρίας επανήλθαν στη ρητορική των δύο κρατών. Μια ρητορική την οποία είχαν εγκαταλείψει περίπου από τις αρχές της χιλιετίας, τότε που παραμερίστηκε και ο Ντενκτάς, ακριβώς για αυτό το λόγο. Αποφάσισαν πλέον ότι έπρεπε να σεβαστούν το συμφωνημένο πλαίσιο που ήταν η λύση Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας. Βεβαίως, από το 2004 και μετά εισήγαγαν πολλά συνομοσπονδιακά στοιχεία στις θέσεις τους, αλλά στην πορεία του χρόνου τα εξαλείψαμε για να φτάσουμε σε μία συζήτηση πολύ ουσιαστική, για μία λύση

πραγματικά ομοσπονδιακή. Το 2017 στο Κραν Μοντανά, οι δύο πλευρές έφτασαν σε συμφωνία με βάση τα ψηφίσματα του ΟΗΕ, το πλαίσιο λύσης του Κυπριακού στη βάση ΔΔΟ με πολιτική ισότητα, με μια κυριαρχία, και με το πλαίσιο Γκουτέρες να προβλέπει ακόμα και την κατάργηση των εγγυήσεων του 1960 και την αποχώρηση των Τουρκικών Στρατευμάτων. Η λύση του Κυπριακού βρισκόταν σε απόσταση αναπνοής.

Δυστυχώς, και η εγκατάλειψη της διαδικασίας του Κραν Μοντάνα από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη, με την υποστήριξη του Υπουργού.Εξωτερικών Νίκου Χριστοδουλίδη, καθώς επίσης και οι διάφορες έκτοτε συζητήσεις/βολιδοσκοπήσεις του περί λύσης «δύο κρατών», οι διάφορες "νέες ιδέες" του, περί «κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας», περί "χαλαρής Ομοσπονδίας» - που κανένας δεν ήξερε ποιες εξουσίες θα ήταν χαλαρές, η αμφισβήτηση της συμφωνίας για το ρόλο των Τ/κυπρίων και τη μια θετική ψήφο στο Υπουργικό Συμβούλιο, όπως και η πρότασή του για μοίρασμα της ΑΟΖ, επέτρεψαν και στην Τουρκία και στην τ/κυπριακή πλευρά να επαναφέρουν τη συζήτηση περί δύο κρατών και περί συνομοσπονδίας. Από το Κραν Μοντάνα και μετά, η ηγεσία της ε/κυπριακής πλευράς απέδειξε με τη συμπεριφορά της ότι οι πραγματικές προθέσεις της είναι διαφορετικές από αυτές που επίσημα προσφάτως διακηρύττει.

Γιαυτό και οι πρόσφατες δύο Εκθέσεις του ΓΓ του ΟΗΕ είναι οι χειρότερες που έχουν κατατεθεί μετά το 1974. Καμία αναφορά δεν γίνεται για το πλαίσιο λύσης του Κυπριακού, καμία αναφορά σε ΔΔΟ με πολιτική ισότητα, με μια ιθαγένεια, με μια κυριαρχία του κράτους, όπως δεν γίνεται καμία αναφορά στη μία κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια. Ακόμα και η αξίωση του Τατάρ και της Τουρκίας για δυο κράτη ρίχνεται στα μαλακά ως μια προσπάθεια δημιουργίας εδάφους για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων και εξισώνεται με την αρνητική ρητορική η οποία σίγουρα υπάρχει και στην δική μας την πλευρά. Επικρίνεται και η ε/κυπριακή πλευρά, όπως και η τ/κυπριακή, και επιμερίζονται ευθύνες για την επιδείνωση της ατμόσφαιρας και των αδιεξόδων στην όλη διαδικασία λύσης του Κυπριακού. Η ε/κυπριακή πλευρά επικρίνεται για παράδειγμα για την ανέγερση φράκτη στην Πράσινη Γραμμή για να εμποδιστεί η είσοδος μεταναστών, καθώς και η εργοδότηση 300 ειδικών ένοπλων φρουρών για την επιτήρηση του φράκτη. Ουσιαστικά μας λένε τα Η.Ε. ότι προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα «σκληρό σύνορο».

Αυτά από την παρουσίαση του Τουμάζου Τσιελεπή.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δώσουμε και στην τεράστια ευθύνη του Αναστασιάδη, μαζί και του Χριστοδουλίδη, για την αλλαγή από πλευράς Τουρκίας του status quo στο Βαρώσι, όπως και για την επιεικέστατα επιτόλαιη αντιμετώπιση των σχετικών προειδοποιήσεων της Τουρκίας: πως πρόκειται για πυροτεχνήματα, πως θα μας προστατεύσουν οι διάφορες συμμαχίες για τις οποίες κοκορεύονταν, καθώς και για τις κυρώσεις ενάντια στην Τουρκία που θα επιτύγχαναν.

Ας θυμηθούμε επίσης την απόφαση της Βουλής σε σχέση με το ενωτικό δημοψήφισμα, η οποία πάρθηκε λόγω της "βολικής" αποχής του ΔΗΣΥ, και που προκάλεσε και τη διακοπή των συνομιλιών με τον Ακιντζί. Ας θυμηθούμε ακόμα ότι με το πρώτο κρούσμα κορωνοϊού ο Αναστασιάδης έσπευσε να κλείσει τα σημεία διέλευσης, μια πράξη που στόχο είχε να εμποδίσει την επαφή Ε/κυπρίων - Τ/κυπρίων, επαφή που είχε ενθαρρυνθεί επί προεδρίας Χριστόφια και που πολύ τρόμαζε τον Αναστασιάδη και τους συν αυτώ, όπως αποδείχτηκε. Να θυμηθούμε και τα εμπόδια που έβαζε στην οικονομική στήριξη της τ/κυπριακής κοινότητας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και την υπόσκαψη, με ποικίλους τρόπους, του Κανονισμού της Πράσινης Γραμμής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Δίνω τώρα το λόγο στο Θέμο Δημητρίου για την παρέμβασή του, στη θεματική "Οικονομία".

Θέμος Δημητρίου

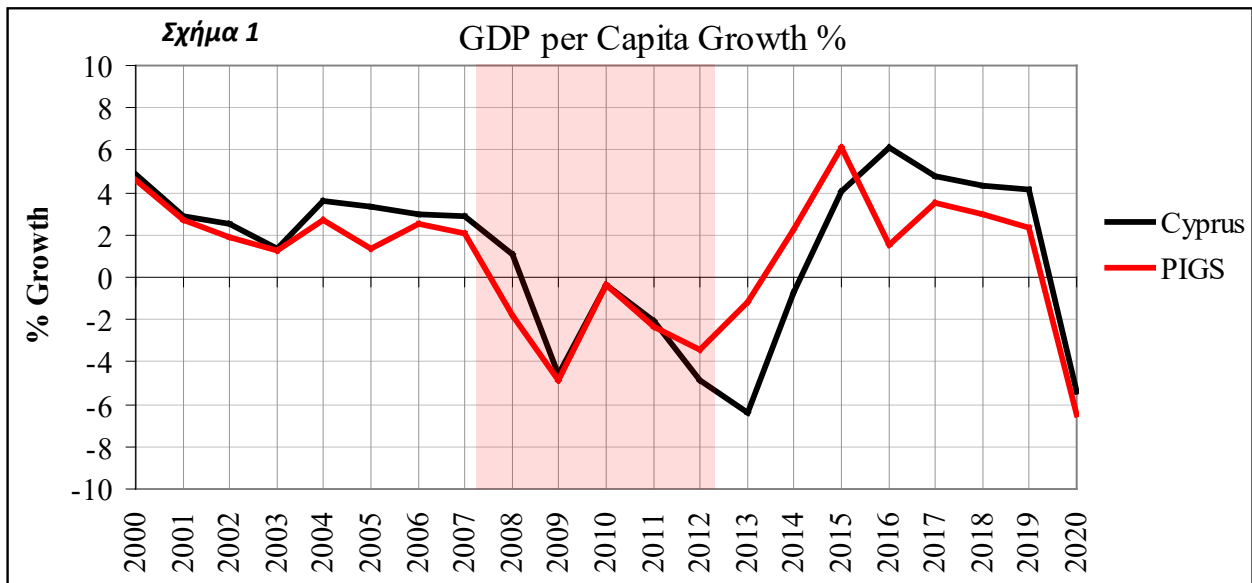
Υπάρχει μια ρητορική η οποία θέλει τον Αβέρωφ, κυρίως, να παρουσιάζεται ότι είναι ο μόνος ο οποίος μπορεί να διαχειριστεί την οικονομία. Υπάρχει και γενικότερη ρητορική ότι ουσιαστικά υπήρξε μια τραγική καταστροφή της οικονομίας από τον Χριστόφια και μια πολύ καλή διαχείριση από τον Συναγερμό. Αυτό πάντα μου φαινόταν ότι είναι ένας μεγάλος μύθος και στηρίζεται σε δυο πράγματα. Το ένα είναι ότι ο Χριστόφιας ανάλαβε ουσιαστικά την ίδια χρονιά που υπήρξε η παγκόσμια οικονομική κρίση και ήταν επόμενο αυτή η κρίση να επηρεάσει και την Κύπρο όπως και όλες τις άλλες χώρες. Το δεύτερο είναι ότι η κρίση ήταν βασικά κρίση που προκάλεσαν οι τράπεζες με τις συμπεριφορές τους και όχι το κράτος.

Ψάχνοντας να διαπιστώσω πόση αλήθεια υπάρχει σε τούτο, πολύ θα ήθελα να βρω στοιχεία που να λένε ότι ο Χριστόφιας είχε πολύ καλή οικονομική πολιτική. Δεν βρήκα τέτοια στοιχεία και εκείνο που πρέπει να πούμε είναι ότι ο Χριστόφιας ακολούθησε μία πολιτική η οποία δεν διέφερε από τις πολιτικές των υπολοίπων κρατών όλου του κόσμου. Ήταν μια οικονομική πολιτική της Δεξιάς ουσιαστικά, με δεξιούς ως επί το πλείστον υπουργούς Οικονομικών, που αναπόφευκτα οδήγησε σε μία πορεία της οικονομίας η οποία ήταν η ίδια όπως στις άλλες χώρες. Αναφέρομαι κυρίως στις χώρες που είχαν οικονομικές κρίσεις, τις Πορτογαλία-Ιταλία-Ιρλανδία-Ελλάδα-Ισπανία (τις PIGS όπως αποκαλούνται: Portugal-Italy-Ireland-Greece-Spain).

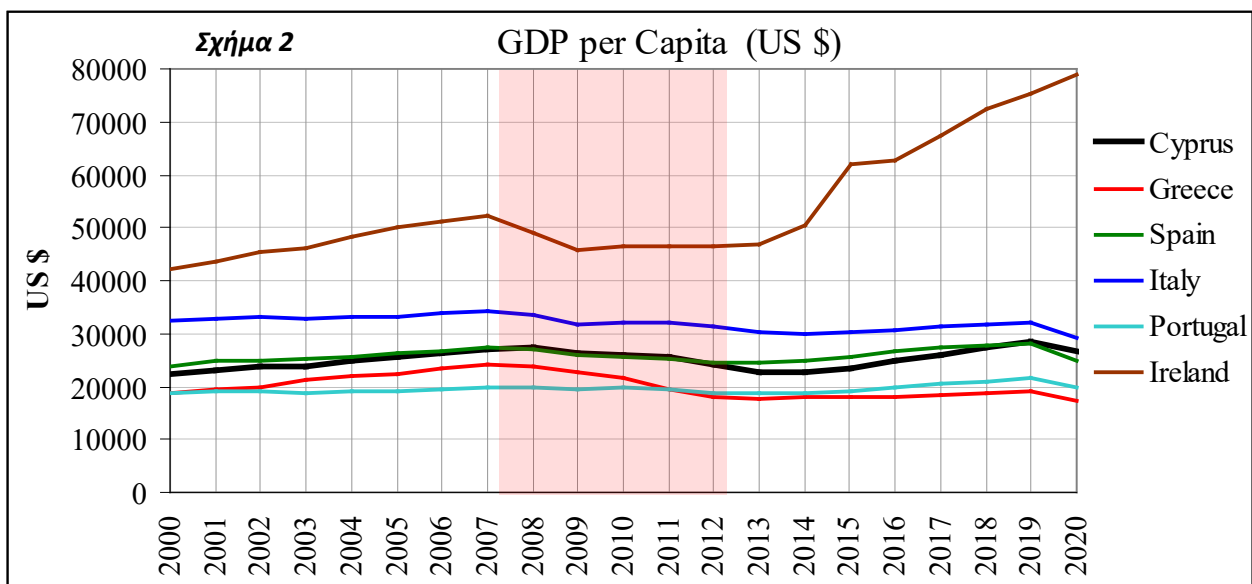
Στο Σχήμα 1 βλέπουμε τα γραφήματα της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου (ως % ανάπτυξη του κατά κεφάλην Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος - ΑΕΠ) και του μέσου όρου της οικονομικής ανάπτυξης των χωρών PIGS, από στοιχεία που βρήκα στον ιστότοπο "Our World in Data", τα οποία καταδεικνύουν ότι η Κύπρος ακολουθεί την ίδια ακριβώς πορεία με τις χώρες χωρών PIGS. Το ίδιο θα παρατηρούσαμε και αν συγκρίναμε χωριστά την Κύπρο με κάθε μια από τις πέντε χώρες. Καμία διαφορά, ούτε κατά την περίοδο της Προεδρίας Χριστόφια - κόκκινη περιοχή - για την οποία αποδίδουν ευθύνη στον Χριστόφια, ούτε κατά την περίοδο που ακολούθησε, την περίοδο δηλαδή Αναστασιάδη.

Είναι εντυπωσιακό πόσο η πορεία αυτών των χωρών, καθώς και η παγκόσμια πορεία, είναι ακριβώς η ίδια με την πορεία της κυπριακής οικονομίας. Επομένως, τώρα βλέπετε κατά πόσο φταίει ο Χριστόφιας. Μπορεί να φταίει γιατί δεν έκανε κάτι διαφορετικό από όλους τους υπόλοιπους, αλλά μέχρις εκεί. Και ο Αναστασιάδης έγινε Πρόεδρος στην περίοδο κατά την

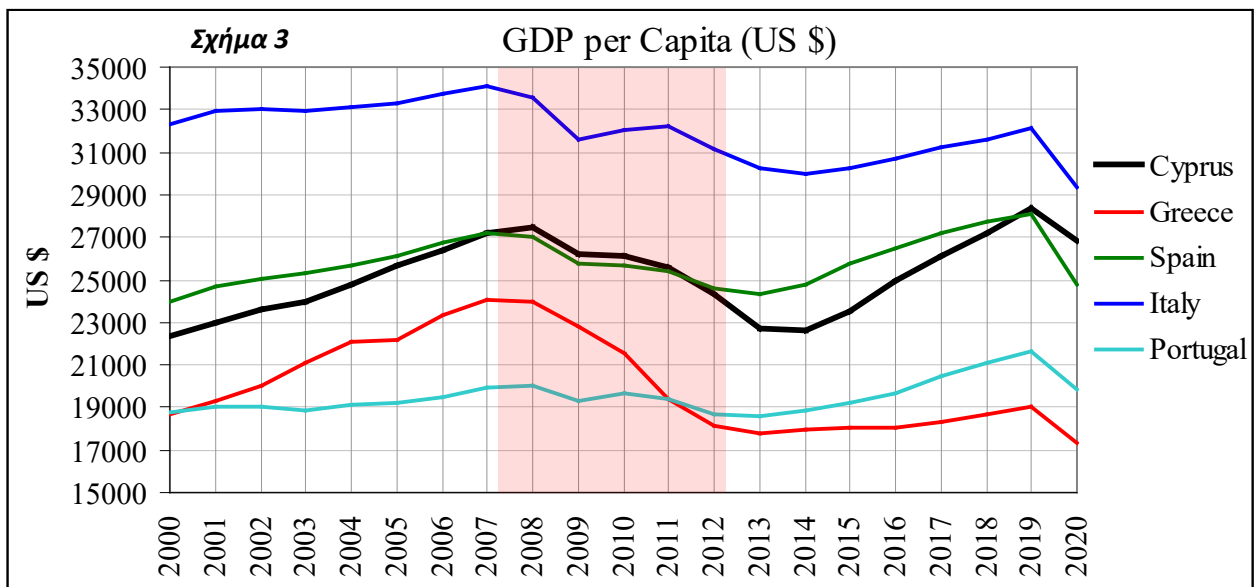
οποία υπήρχε η γενικότερη ανάπτυξη, και για αυτό υπάρχει αυτή η αλλαγή την οποία βλέπουμε. Επομένως αυτό το παραμύθι πρέπει να σταματήσει. Πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Δεν μπορούμε να σιωπούμε και να αισθανόμαστε ότι είχε ευθύνες ή Αριστερά περισσότερες από εκείνες τις οποίες πραγματικά είχε. Ούτε υπήρξε με τον Αναστασιάδη καμιά σπουδαία οικονομική πολιτική που έσωσε την Κύπρο. Με κανένα τρόπο.

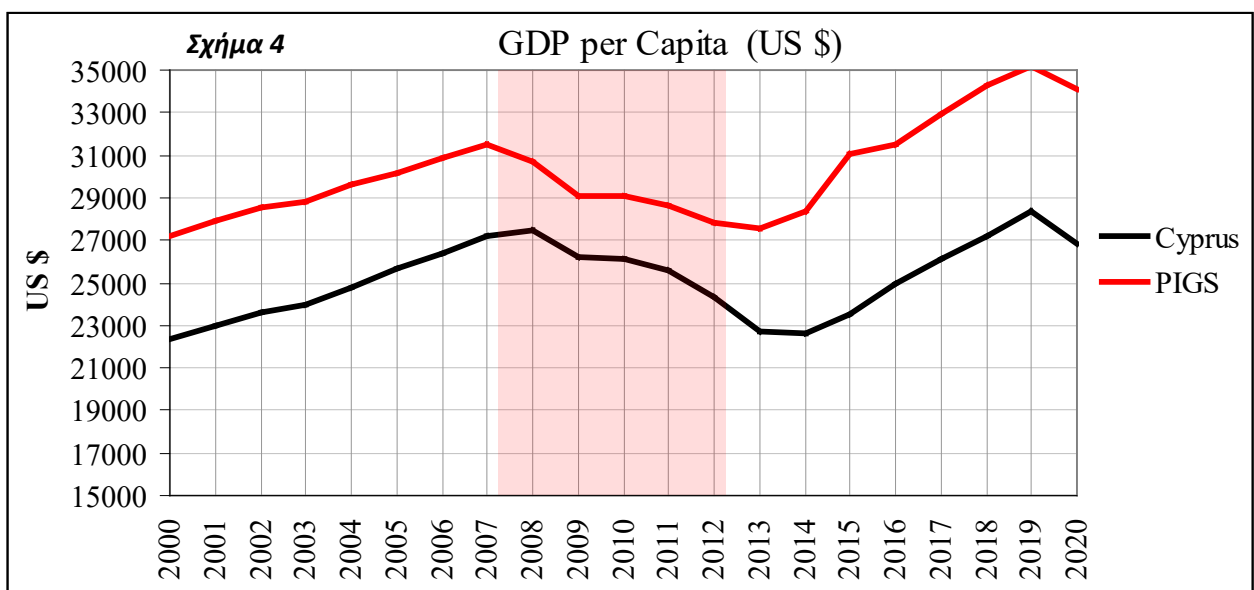
Αυτό φαίνεται ακόμα πιο έντονα με τα γραφήματα του Σχήματος 2, τα οποία δεν παριστάνουν την ανάπτυξη της οικονομίας, αλλά την πορεία του ίδιου του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, στην Κύπρο και τις χώρες PIGS.

Καθώς η Ιρλανδία έχει πολύ πιο ψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα και δεν συγκρίνονται εύκολα οι πορείες της Κύπρου με των άλλων PIGS, ας δούμε το Σχήμα 3, όπου, παραλείποντας την Ιρλανδία, φαίνεται καθαρότερα πως, και πάλι, ακολουθείται η ίδια πορεία.

Αν παραστήσουμε τώρα γραφικά το μέσο όρο των PIGS (Σχήμα 4), βλέπουμε ότι η οικονομία αυτών των πέντε χωρών έχει ακριβώς την ίδια πορεία με την κυπριακή οικονομία, δεν αλλάζει τίποτα. Δεν είναι θέμα ποιος ήταν στην εξουσία. Η πορεία ακολούθησε την παγκόσμια οικονομία, και αυτό είναι φυσιολογικό.

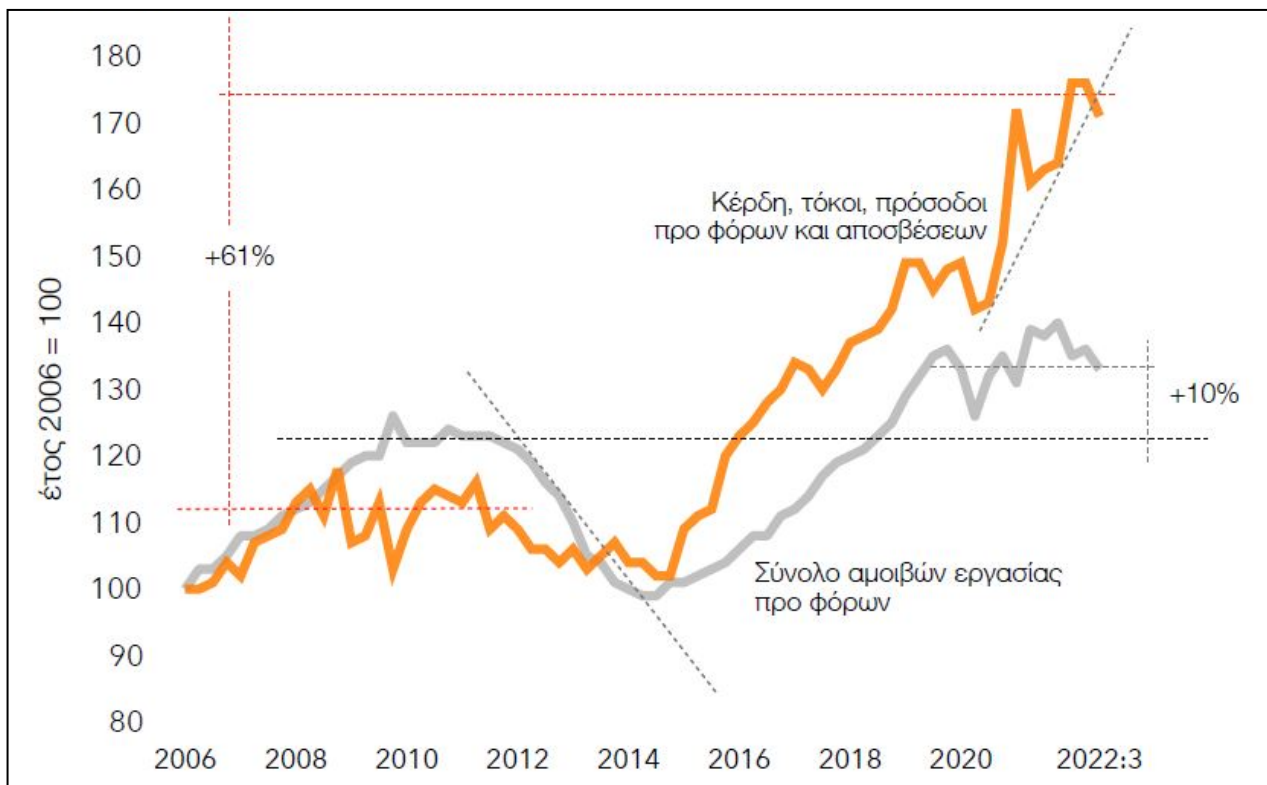
Θεωρώ αρκετά πειστικά αυτά τα δεδομένα για να ανατρέψουν το αφήγημα του Συναγερμού, πως: Χριστόφιας = κακός, Αναστασιάδης = καλός!

Το άλλο το οποίο πρέπει να δούμε είναι ότι εκεί που υπάρχει όντως διαφορά είναι στο πώς άλλαξε το μοίρασμα του πλούτου και των απολαβών, ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία.

Όπως βλέπουμε στο Σχήμα 5, από την ημέρα που ανέλαβε η κυβέρνηση Αναστασιάδη υπάρχει αυτό το χάσμα, το οποίο διευρύνεται συνεχώς. Μεταφέρεται πλούτος και απολαβές από την εργασία στο κεφάλαιο. Με τον ίδιο τρόπο μεταφέρεται πλούτος από τους φτωχούς στους πλούσιους, και πρέπει να δούμε αυτά τα δύο τα πράγματα.

Άρα, η μεν ανάπτυξη της οικονομίας με γνώμονα το ΑΕΠ ακολουθεί ακριβώς την παγκόσμια οικονομία και, παράλληλα με αυτό, υπάρχει και αύξηση της διαφοράς ανάμεσα στους πλούσιους και τους φτωχούς, ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία.

Σχήμα 5. Εισοδήματα εργασίας και κεφαλαίου στον επιχειρηματικό τομέα (πριν την φορολόγησή τους, σε σταθερές τιμές 2010, έτος 2006=100, στοιχεία διορθωμένα με την επίπτωση της αυτοαπασχόλησης, στοιχεία 2006:1-2022:3, εποχικά διορθωμένα). Πηγή: Eurostat

Αυτά είναι τα μόνα που θέλω να πω γιατί θεωρώ ότι είναι αρκετά σημαντικό να απομυθοποιήσουμε αυτό το αφήγημα του Συναγερμού ότι έσωσαν την οικονομία και ότι ο Αβέρωφ είναι εκείνος ο οποίος μπορεί να σώσει την οικονομία. Όσο για το ότι θα βοηθήσει και την οικογένεια, δεν ξέρω πώς θα το κάνει. Όλες οι δηλώσεις του που έκανε μέχρι τώρα δεν έχουν τίποτα που να πείθει ότι αυτό το πράγμα παίζει στην πολιτική του ή στην πολιτική που θα ακολουθήσει αν εκλεγεί πρόεδρος.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ

Για τα **Εργασιακά**, ο Παύλος Καλωσυνάτος ανέλυσε στο Καφενείο Πέμπτης στις 12 Ιανουαρίου (<https://www.facebook.com/socialistiki.ekfrasi.cy/videos/739343724502506>) την Έκθεση του Ινστιτούτου Εργασίας Κύπρου-INEK της ΠΕΟ για την Οικονομία και την Απασχόληση για το 2022 και τη σύνδεσή της με την παγκόσμια οικονομική και πολιτική πραγματικότητα. Μεταφέρω από αυτήν δύο μόνο από τα συγκλονιστικά στοιχεία που παραθέτει: Ο μέσος πραγματικός μισθός κατά την περίοδο 2006-2022 μειώθηκε κατά **7%**. Στην έκθεση INEK αναφέρεται πως, "τόσο μεγάλες μειώσεις στους μισθούς αποτελούν πρωτοφανές φαινόμενο και παρατηρούνται μόνο σε καιρό πολέμου". Από την άλλη, ο δείκτης κερδοφορίας της κυπριακής οικονομίας κατά την περίοδο 2006-2022 αυξήθηκε κατά **73%**.

Συνολικά, η Έκθεση φέρνει στην επιφάνεια, με πολλά στοιχεία και τεκμηρίωση, την κίνηση των μισθών σε σχέση με τα κέρδη και δείχνει την τάση για συνεχή απαξίωση της εργασίας τα τελευταία χρόνια. Η Έκθεση είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο (https://www.inek.org.cy/wp-content/uploads/2022/12/ΕΚΤΗΣΙ_2022.pdf).

Για τα πεπραγμένα της δεκαετίας αυτής σε σχέση με τα εργασιακά, να προσθέσω τα ακόλουθα, που όλα έγιναν με τις ευλογίες της κυβέρνησης:

- την κατάργηση της υποχρέωσης για καταβολή 13ου μισθού,
- το ζήτημα του κατώτατου εθνικού μισθού που παραμένει συμπιεσμένος παρά τις μεγαλύτερες κυβερνητικές διακηρύξεις,
- το συνταξιοδοτικό και τη ληστρική αποκοπή του 15% σε όσους αφυπηρετούν στα 63 τους χρόνια,
- τη μη επέκταση των συλλογικών συμβάσεων
- την απαγόρευση από εργοδότες της εγγραφής σε συντεχνία των εργαζομένων στις επιχειρήσεις τους, συμπεριλαμβανομένων και ιδιωτικών σχολείων
- την ανεργία, που ενώ φαίνεται να μειώθηκε, στην ουσία εκείνο που μειώθηκε είναι η φαινόμενη ανεργία - εξαιτίας του πώς καθορίζεται κατά διαστρέβλωση της ουσιαστικής της έννοιας,
- την επισφαλή αλλά και την ανασφάλιστη εργασία,
- την αγορά υπηρεσιών στο δημόσιο και στην εκπαίδευση
- την εκμετάλλευση των ντελιβεράδων και όλων των "αόρατων" εργαζόμενων.

Να προσθέσω και το σπρώξιμο προς την τηλεργασία που, όντας αναπόφευκτη στη διάρκεια των lockdowns, διαφημίζεται έκτοτε ως "πολύ καλή για τον εργαζόμενο", αλλά που ευνοεί μόνο τους εργοδότες με τη μείωση των εξόδων τους, με την κατά μόνας εργασία των εργαζομένων, με την απουσία συνύπραξης και συζήτησης των εργασιακών προβλημάτων με συναδέλφους τους, με το θάνατο, τελικά, του συνδικαλιζέσθαι.

Άφησα τελευταίο σε αυτή τη θεματική το μέγα ζήτημα της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής των Μισθών, για το οποίο μάλιστα είχαμε σήμερα Παγκύπρια Πανσυνδικαλιστική τρίωρη, προειδοποιητική στάση εργασίας, με δυναμικές συγκεντρώσεις και πορείες. Θα πω και λίγα λόγια για την ιστορία της ΑΤΑ, και ως απάντηση σε απίστευτα ανιστόρητες έως χυδαίες τοποθετήσεις που χαρακτηρίζουν ως "εξτρεμιστικά" τα αιτήματα των εργαζομένων και των συντεχνιών τους

Η ΑΤΑ δεν είναι bonus, δεν είναι δώρο κατά περίπτωση, δεν είναι φιλανθρωπία. Είναι μια από τις σημαντικότερες κατακτήσεις των εργαζομένων, είναι προστασία της αγοραστικής δύναμης των μισθών απέναντι στον πληθωρισμό. Κερδήθηκε με σκληρούς αγώνες, με την ΠΣΕ πρωτεργάτη, που ξεκίνησαν από της αρχές της δεκαετίας του '40. Μετά την ιστορική απεργία της 1^{ης} Μαρτίου 1944, η βρετανική κυβέρνηση αναγκάστηκε να διορίσει επιτροπή για τη μελέτη του τιμαρίθμου, και κερδήθηκε και η αναπροσαρμογή των ημερομισθίων βάσει του τιμαρίθμου, αρχικά μόνο για τους δημόσιους υπαλλήλους και κυβερνητικούς εργάτες. Το 1947 την κέρδισαν και οι Οικοδόμοι, και ο αγώνας για επέκταση της ΑΤΑ σε ολόκληρο τον ιδιωτικό τομέα κορυφώθηκε στη δεκαετία του '50.

Φτάνοντας στο 1960 όλες σχεδόν οι Συλλογικές περιείχαν πρόνοια για Τιμαριθμικές Αναπροσαρμογές. Μετά το πραξικόπημα και την εισβολή και όταν τέθηκε θέμα επιβίωσης του λαού και της οικονομίας, οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις δέχτηκαν την αναστολή του συστήματος. Η αναστολή διήρκεσε τρία χρόνια. Από την 1/1/78 ξαναλειτούργησε το σύστημα, αλλά η ΑΤΑ παρέμεινε μόνιμα στο στόχαστρο του κεφαλαίου, το οποίο έθεσε το 1985 θέμα για κατάργησή της, πράγμα που οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις απέρριψαν κατηγορηματικά. Το σύστημα παρέμεινε όπως ήταν.

Το 1993, με την άνοδο στην εξουσία της δεξιάς, άρχισε πιο έντονα η επίθεση ενάντια στο θεσμό. Το 1995, ο Κοινωνικός Διάλογος Συντεχνιών, εργοδοτών και Κυβέρνησης κατέληξε στο να μην υπολογίζονται για σκοπούς ΑΤΑ οι αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης. Μόνη και έντονα διαφωνούσα η ΠΕΟ, που πραγματοποίησε και μαζικές κινητοποιήσεις.

Με την οικονομική κρίση, η ΑΤΑ παγοποιήθηκε για περίοδο 5 περίπου ετών. Από την 1^η Ιανουαρίου 2018 επαναλειτούργησε ο θεσμός, με μεταβατική συμφωνία για 3 χρόνια, που προούσε ότι η ΑΤΑ αποδίδεται κατά το 50%.

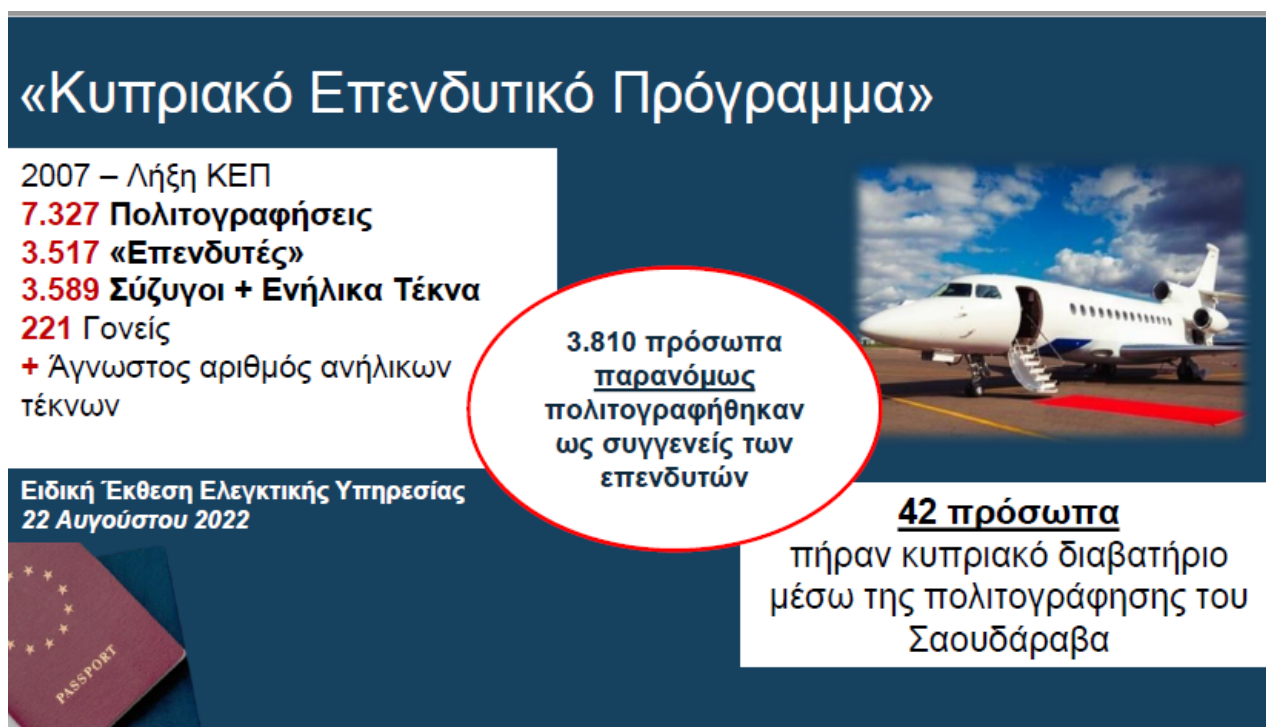
Με τη λήξη της μεταβατικής συμφωνίας, η διεκδίκηση ήταν αυτονόητη: πλήρης αποκατάσταση της ΑΤΑ στη βάση της φιλοσοφίας της και επέκταση του θεσμού ώστε να καλύψει όλους τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα. Η κυβέρνηση κρύβεται ξανά πίσω από τους εργοδοτικούς συνδέσμους, μη σεβόμενη την υπογραφή της, ενώ δίνει και συμβουλές και μόνο προς τους εργαζόμενους και τις συντεχνίες τους. Η εργοδοτική πλευρά, ενθαρρυμένη και εξυπηρετούμενη από τις πολιτικές του Αναστασιάδη που στοχεύουν σε παραπέρα απορρύθμιση της εργασίας και αποδόμηση των εργασιακών σχέσεων, εκβιάζει ότι δεν θα καταβληθεί ούτε το 50% της ΑΤΑ εάν προχωρούσαν οι συντεχνίες με τη σημερινή παναπεργία. Ο δε γενικός διευθυντής της ΟΕΒ δήλωσε σκαιά πως δεν μπορεί να θεωρείται αυτονόητη η καταβολή του 50% της ΑΤΑ επ' άπειρον. Σε μια εποχή μάλιστα που ο πληθωρισμός θερίζει.

ΔΙΑΦΘΟΡΑ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΣΥΓΚΑΛΥΨΗ

Τον λόγο έχει τώρα η Αλεξάνδρα Ατταλίδου για την παρέμβασή της στη θεματική "ΔΙΑΦΘΟΡΑ, ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΣΥΓΚΑΛΥΨΗ".

Αλεξάνδρα Ατταλίδου

Συνολικά, από την έναρξη του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος το 2007 μέχρι τη λήξη του, παραχωρήθηκε η Κυπριακή υπηκοότητα σε 3.517 πρόσωπα τα οποία θεωρήθηκαν επενδυτές και σε 3.810 πρόσωπα τα οποία πολιτογραφήθηκαν ως μέλη της οικογένειάς τους (ως σύζυγοι, ως ενήλικα εξαρτώμενα τέκνα και 221 ως γονείς). Επίσης, πολιτογραφήθηκε μεγάλος αριθμός προσώπων ως ανήλικα τέκνα των πιο πάνω (για τα οποία δεν λήφθηκαν πλήρη στοιχεία και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο του παρόντος ελέγχου).

Με βάση τα ευρήματα της Έκθεσης, από τις 3.517 περιπτώσεις προσώπων που πολιτογραφήθηκαν ως επενδυτές, υπήρξε πολύ μεγάλος αριθμός πολιτογραφήσεων που δεν πληρούσε τα εν ισχύ κριτήρια. Επιπλέον, 3.810 πρόσωπα παρανόμως πολιτογραφήθηκαν ως

συγγενείς των επενδυτών. Η έκθεση αναφέρει ότι πολλές πολιτογραφήσεις έγιναν χωρίς να πληρούνται τα κριτήρια της σχετικής νομοθεσίας, όπως επίσης και ότι η ενημέρωση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων ήταν ελλιπής. Κάνει λόγο, ακόμα, για απώλεια τεράστιου ύψους δημοσίων εσόδων, ενώ σημειώνει ενδέχεται αγορές ακινήτων €3,5 δισ. να ήταν εικονικές – Θα το δούμε στη συνέχεια αυτό.

Στο σκάνδαλο των χρυσών διαβατηρίων, σίγουρα υπάρχουν κραυγαλέες υποθέσεις, όπως για παράδειγμα αυτή του Σαουδάραβα, του φίλου του κ. Αναστασιάδη, με το ιδιωτικό τζετ.

Υπόθεση Σαουδάραβα:

Η Ελεγκτική Υπηρεσία στην έκθεσή της που εξέδωσε στις 31/1/2020 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν έπρεπε να λάβει «χρυσό» διαβατήριο ο σείχης της Σαουδικής Αραβίας, ούτε και τα υπόλοιπα 19 μέλη της οικογένειάς του. Συνολικά, από τη συγκεκριμένη συλλογική επένδυση, στην οποία συμμετείχε ο Σαουδάραβας με τα δύο αδέρφια του και άλλους τρεις ομοεθνείς συνεργάτες του, παραχωρήθηκαν 42 «χρυσά» διαβατήρια, καθώς στους δικαιούχους περιλήφθηκαν σύζυγοι και τέκνα. Ο σείχης δήλωσε δύο συζύγους. Ο Οδυσσέας Μιχαηλίδης ζήτησε την ανάκληση των εν λόγω «χρυσών» διαβατηρίων, κάτι, βεβαίως, που δεν έγινε.

Στο πόρισμά της που εξέδωσε στις 29/12/2020 η Ερευνητική Επιτροπή υπό τη Δήμητρα Καλογήρου ζήτησε τη διενέργεια ποινικής έρευνας για την παραχώρηση «χρυσού» διαβατηρίου στη δεύτερη σύζυγο του Σαουδάραβα σείχη. Απαίτηση που επαναλαμβάνεται και στο πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής υπό τον Μύρωνα Νικολάτο που εκδόθηκε στις 7/6/2021 και που συμμετείχε ως μέλος η κ. Δήμητρα Καλογήρου. Από τότε μέχρι σήμερα υπάρχει συσκότιση επί του θέματος.

Επιτροπή Ελέγχου – Οκτώβριος 2020

Όχι ένα, όχι δύο αλλά συνολικά 42 πρόσωπα έχουν πάρει κυπριακό διαβατήριο, μέσω της πολιτογράφησης του Σαουδάραβα Abdulrahman Mahfouz, το όνομα του οποίου είχε εμπλακεί στην υπόθεση του ιδιωτικού τζετ με το οποίο ταξίδεψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο παρελθόν. Με τον συγκεκριμένο Σαουδάραβα έχουν πολιτογραφηθεί άλλα έξι συγγενικά του πρόσωπα (ενήλικες), καθώς και 36 εξαρτώμενα. Όπως είπε, μέσω του Σαουδάραβα πήραν κυπριακή υπηκοότητα δύο αδερφοί του και μια αδερφή του, καθώς και οι σύζυγοι τους. Αξίζει να αναφερθεί πως ένας αδερφός του Σαουδάραβα είχε δύο συζύγους και ο δεύτερος μια σύζυγο. Κάποιοι βουλευτές σχολίασαν πως πολιτογραφήσαμε και το... χαρέμι κάποιων επενδυτών.

Όταν ο Γενικός Ελεγκτής στην έκθεσή του, ανέφερε πως υπήρχαν εικονικές πράξεις και αγορές ακινήτων που ακυρώθηκαν ύψους δισεκατομμυρίων ευρώ, ζήτησα από τον αρμόδιο υπουργό να κοινοποιήσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων τα ονόματα των παρόχων οι οποίοι υπέβαλαν εκ μέρους πελατών τους αιτήσεις για εξασφάλιση πολιτογράφησης των οποίων τα σχετικά συμβόλαια ακυρώθηκαν, με αναγραφή του αριθμού των περιπτώσεων που χειρίστηκε ο κάθε πάροχος.

Η απάντηση που έλαβα από το Υπ. Οικονομικών ήταν ότι δεν είναι σε θέση να ταυτοποιήσει τις 759 περιπτώσεις στις οποίες κάνει αναφορά ο Γενικός Ελεγκτής στην έκθεσή του.

Επίσης, ζήτησα στοιχεία για τα έσοδα που είχε το κράτος από την επιβολή φόρων στους επενδυτές, για την αγορά μόνιμης κατοικίας, για τις επενδύσεις, για τις εταιρείες στις οποίες δραστηριοποιούνται αλλά και στοιχεία για τις εισφορές που έκαναν στον ΚΟΑΓ, στο Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, στο Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και στο Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης. Η απάντηση που πήρα ήταν πως το ύψος των εσόδων του κράτους από το ΚΕΠ δεν μπορεί να υπολογιστεί.

Ποια ήταν τελικά η πολυδιαφημιζόμενη αξία αυτού του ΚΕΠ;

Ζήτησα στοιχεία για τα έσοδα που είχε το κράτος από την επιβολή φόρων στους επενδυτές, για την αγορά μόνιμης κατοικίας, για τις επενδύσεις, για τις εταιρείες στις οποίες δραστηριοποιούνται αλλά και στοιχεία για τις εισφορές που έκαναν στον ΚΟΑΓ, στο Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, στο Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και στο Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης.

το ύψος των εσόδων του κράτους από το ΚΕΠ, δεν μπορεί να υπολογιστεί, λόγω του ότι εμπλέκονται διάφορα είδη φόρων και ανάλογα με το είδος του φόρου, αυτός μπορεί να καταβληθεί από τον αιτητή, είτε από άλλο πρόσωπο

Ειδική Έκθεση Ελεγκτικής Υπηρεσίας

- Απώλεια Δημοσίων Εσόδων - €204 εκ. με την εφαρμογή μειωμένου ΦΠΑ 5% αντί 19%
- Αγορές ακινήτων της τάξης του €1 δις, που θεωρητικά θα αποτελούσαν επενδύσεις στο πλαίσιο του ΚΕΠ, έχουν ακυρωθεί. (759 περιπτώσεις)
- Αγορές ακινήτων της τάξης των €3,5 δις, ενδεχομένως να μην έχουν υλοποιηθεί και είναι υψηλού κινδύνου να ήταν εικονικές.
- Παραμένει αμφίβολο κατά πόσο στις 759 περιπτώσεις στις οποίες κάνει αναφορά η έκθεση οι πολιτογραφηθέντες προέβησαν όντως σε επένδυση σύμφωνα με τα κριτήρια του ισχύοντος κυπριακού επενδυτικού προγράμματος ή αν επρόκειτο για εικονική πράξη.

δεν είναι σε θέση να ταυτοποιήσει τις 759 περιπτώσεις στις οποίες κάνει αναφορά ο Γενικός Ελεγκτής στην έκθεσή του, ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2022, με τίτλο "Έλεγχος του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος" και να ελέγξει κατά πόσο αγοραπωλητήρια έγγραφα ακυρώθηκαν

Και φυσικά δεν θα μπορούσαν να λείπουν οι Ρώσοι Ολιγάρχες.

Από τον Μάρτιο του 2022, ζήτησα να μάθω αν, σε συνέχεια της επιβολής κυρώσεων της ΕΕ κατά της Ρωσίας, τον κατάλογο των φυσικών προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα περιλαμβάνονται πρόσωπα που έχουν πολιτογραφηθεί ως υπήκοοι της ΚΔ. Διαβαθμίζοντας την απάντησή του ως απόρρητη, τον Ιούλιο του 2022, ο Υπουργός Εσωτερικών μου απάντησε πως περιλαμβάνονται 7 πρόσωπα που έχουν πολιτογραφηθεί Κύπριοι πολίτες.

Έρευνα που έκανε η εκπομπή «60 λεπτά» του αμερικανικού δικτύου CBS, μίλησε για τουλάχιστον «μία ντουζίνα» ολιγάρχες με κυπριακό διαβατήριο που βρίσκονται στη λίστα κυρώσεων. Όταν ρωτήθηκε ο Υπουργός Οικονομικών, Κωνσταντίνος Πετρίδης, για τα ονόματα

αυτών των ολιγαρχών ανέφερε ότι δεν μπορεί να δώσει αναλυτικά στοιχεία για το κατά πόσο αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν δεσμευτεί, όπως προβλέπεται από τις κυρώσεις, επικαλούμενος τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

Αυτό πάντως έρχεται σε αντίθεση με όσα μας είπε εμάς η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και να σας εξηγήσω τι εννοώ. Όταν διαπίστωσα πως για όποια ερώτηση έκανα που αφορούσε Ρώσους Ολιγάρχες οι απαντήσεις ήταν διαβαθμισμένες, έστειλα επιστολή στην Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία μας ανέφερε πως με βάση εγκύκλιο που εξέδωσε η Εθνική Αρχή Ασφάλειας (ΕΑΑ) σε συνεργασία με το Γραφείο της Επιτρόπου, έγγραφα, τα οποία περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατά κανόνα δεν διαβαθμίζονται. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται να διαβαθμίζονται ως «ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ» ή «ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ», «...εφόσον προηγηθεί ενδελεχής μελέτη και κατανόηση τόσο των πληροφοριών που αυτά περιέχουν όσο και του επιπέδου ζημιάς που αυτά θα επιφέρουν στη Δημοκρατία από μια ενδεχόμενη διαρροή...» στείλαμε επιστολή στο ΥΠΕΣ, ζητώντας να μας διευκρινίσει τους λόγους για τους οποίους οι Απαντήσεις του έχουν διαβαθμιστεί ως «ΑΠΟΡΡΗΤΕΣ».

➤ **Μάρτιος 2022:**
Ζήτησα να ενημερωθώ εάν στον κατάλογο των φυσικών προσώπων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα περιλαμβάνονται πρόσωπα που έχουν πολιτογραφηθεί ως υπήκοοι της Κυπριακής Δημοκρατίας
Απάντηση ΥΠΕΣ: ΑΠΟΡΡΗΤΗ

➤ **Ιούλιος 2022:**
Ρώτησα εάν η ΚΔ προχώρησε σε πάγωμα των περιουσιακών στοιχείων των εν λόγω προσώπων και σε αποστέρηση υπηκοότητας.
Απάντηση ΥΠΕΣ: ΑΠΟΡΡΗΤΗ

Στην απάντησή του, μας ανέφερε πως ο χαρακτηρισμός ως «Απόρρητων» στηρίχθηκε σε σειρά λόγων πέραν των προσωπικών δεδομένων.

Οι λόγοι αυτοί αφορούν:

- Θέματα που σχετίζονται με ζωτικά συμφέροντα της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Θέματα πολιτογράφησης ξένων υπηκόων ως Κυπρίων πολιτών, πολιτών τρίτων χωρών για το εάν έχουν υποβάλει αίτημα για πολιτογράφηση προσώπων, τα οποία σε κάποιες περιπτώσεις βρίσκονται υπό διερεύνηση από την αστυνομία, προσώπων για τα οποία άρχισε η διαδικασία αποστέρησης της υπηκοότητας κ.ο.κ.,
- Θέματα που ενδεχόμενα να επηρεάσουν τις σχέσεις της ΚΔ με άλλα κράτη, τα δικαιώματα και ελευθερίες ως αυτές καθορίζονται από το Σύνταγμα, καθώς και την υπόληψη ή τα δικαιώματα οποιουδήποτε προσώπου, όπως καταγράφονται στον Κανονισμό 4 της Κ.Δ.Π. του περί της Ασφάλειας Διαβαθμισμένων Πληροφοριών Διατάγματος του 2013.

Σύμφωνα με την δήλωση Πετρίδη στον απόηχο του ρεπορτάζ του CBS, είπε πως μέχρι σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την έναρξη της διαδικασίας αποστέρησης της κυπριακής υπηκοότητας από 63 πρόσωπα και 96 εξαρτώμενα τους σύνολο 159 πρόσωπα. Από αυτούς 10 πρόσωπα βρίσκονται υπό το καθεστώς των κυρώσεων με 31 εξαρτώμενα.

Το Κυπριακό Επενδυτικό Πρόγραμμα, το οποίο μας παρουσίασαν ως απάντηση στην οικονομική κρίση, σχεδιάστηκε για να ευνοήσει αυτούς που το εμπνεύστηκαν και το εφάρμοζαν.

Οι θεματοφύλακες της νομιμότητας εξευτέλισαν τη χώρα, παραχωρώντας την υπηκοότητα μας σε διεθνούς εμβέλειας απατεώνες, διασύροντας την Κύπρο και την αξιοπρέπεια των πολιτών της ανά το παγκόσμιο. Στη συνέχεια απέδειξαν πως η έννοια της πολιτικής ευθιξίας τους είναι ξένη, καθώς αντί να παραιτηθούν, εξαπέλυσαν ένα κυνήγι φαντασμάτων, ψάχνοντας ποιοι είχαν δώσει τα στοιχεία που ξεσκέπασαν την ασυδοσία και την απληστία τους.

Κράτος Δικαίου

Αν βρισκόμασταν σε μια κανονική χώρα που παραμένει πιστή στις αρχές του κράτους δικαίου, μετά από τις αποκαλύψεις σωρείας σκανδάλων – διαβατήρια – πόρισμα Νικολάτου – Καλογήρου και άλλα πολλά, που διέσυραν το καλό όνομα της Κύπρου, η Κυβέρνηση Αναστασιάδη, αλλά και προσωπικά ο ίδιος, θα πρέπει άμεσα να παραιτηθεί και όσοι ευθύνονται να τεθούν ενώπιον της δικαιοσύνης.

Ας μην ξεχνάμε και τις αποκαλύψεις των Pandora Papers: 578 Ευρωβουλευτές ζήτησαν να ξεκινήσει έρευνα για παρατυπίες που αφορούν προσωπικότητες, ανάμεσα στις οποίες είναι και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κι ο κ. Αναστασιάδης αυτό που κατάλαβε είναι ότι πίσω από το ψήφισμα κρύβονται πολιτικές σκοπιμότητες. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 του σχετικού ψηφίσματος, *"το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι πολιτικοί, όπως ο Andrej Babiš, Πρωθυπουργός της Τσεχίας και ο Νίκος Αναστασιάδης, Πρόεδρος της Κύπρου αναφέρονται στα Pandora Papers ως έχοντες σχέση με υπεράκτιες συναλλαγές"*.

Οι επικεφαλής της Νομικής Υπηρεσίας ακόμα εξετάζουν το πόρισμα στο οποίο κατηγορείται το Υπουργικό Συμβούλιο που και οι ίδιοι συμμετείχαν και το οποίο εξέδωσε η επιτροπή που οι ίδιοι διόρισαν!!!! Υπάρχει ξεκάθαρα σύγκρουση συμφέροντος για ΓΕ και Βοηθό ΓΕ.

Και εννοείται πως τα σκάνδαλα και η διαφθορά δεν περιορίζονται μόνο στα Χρυσά Διαβατήρια! Είχαμε την υπόθεση του περιβόητου κατασκοπευτικού βαν: Υπέβαλα κοινοβουλευτικό ερώτημα, ζητώντας από τον αρμόδιο υπουργό να αποστείλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων κατάλογο των αιτήσεων για άδειες εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού που έλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2019-31ης Δεκεμβρίου 2021. Ζήτησα να περιλαμβάνει αναλυτικά: Ημερομηνία αίτησης και ημερομηνία έγκρισης ή απόρριψής της, το Όνομα της αιτήτριας εταιρείας, τον Πραγματικό Δικαιούχο Εταιρείας (ΒΟ), τον Χρόνο εγγραφής της εταιρείας στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του Εφόρου Εταιρειών της Κύπρου, το Είδος προς εξαγωγή, τη Χώρα εξαγωγής του προϊόντος, τον Παραλήπτη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, και, εάν είναι νομικό πρόσωπο, τον Πραγματικό Δικαιούχο Εταιρείας, εάν υπήρξε θετική ή αρνητική απάντηση.

Ξέρετε τι μου απάντησε το Υπ. Εμπορίου; Ότι «αξιολογώντας τα ενώπιον του δεδομένα και μετά από σχετική γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας, σας ενημερώνει ότι μέρος των αιτούμενων πληροφοριών εμπεριέχει ευαίσθητα δεδομένα η αποκάλυψη των οποίων παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει εμπορικό μυστικό ή εμπορικά συμφέροντα τρίτων προσώπων ή/και θα συνιστούσε παραβίαση όρου εμπιστευτικότητας και/ή εχεμύθειας και/ή του επαγγελματικού απορρήτου, καθώς και τις σχέσεις της Δημοκρατίας με άλλα κράτη αφού άπτονται, μεταξύ άλλων, του τομέα της ασφάλειας των εν λόγω κρατών».

Αρκέστηκε μόνο να μου πει ότι «Ο αριθμός των εταιρειών που ασχολούνται σήμερα με την παραγωγή/εξαγωγή ειδών κυβερνο-επιτήρησης στην Κύπρο είναι επτά (7). Ο αριθμός που αναφέρεται στα μέσα ενημέρωσης για την ύπαρξη περίπου τριάντα (30) εταιρειών δεν αντιπροσωπεύει τις εταιρείες που παράγουν/εξάγουν είδη κυβερνο-επιτήρησης. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί με τις εταιρείες που έχουν λάβει μία ή περισσότερες άδειες εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης στο παρελθόν, από τις οποίες τα είδη κυβερνο-επιτήρησης αποτελούν μόνο ένα μέρος. Σημειώνεται ότι σήμερα δεν υπάρχουν στην Κύπρο εταιρείες που παράγουν/εξάγουν κακόβουλο λογισμικό (spyware), το οποίο κατατάσσεται στα είδη κυβερνο-επιτήρησης.

Προηγουμένως, είχα ρωτήσει για το αν ο AVNI υπέβαλε αίτηση υπηκοότητας στη βάση του ΚΕΠ. Μου απάντησε το ΥΠΕΣ, διαβαθμίζοντας και πάλι την απάντησή του ως απόρρητη, ότι ο AVNI απέκτησε την κυπριακή υπηκοότητα μετά από αγορά ακίνητης ιδιοκτησίας. Ζήτησα κι εγώ τότε να μας κοινοποιήσει τα σχετικά αγοραπωλητήρια συμβόλαια ακινήτων (ΠΩΕ κατά τη σχετική έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας), όπως έχουν εκδοθεί από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Έχει από τον Σεπτέμβριο ακόμα περιμένουμε απάντηση.

Η περίπτωση του βαν πάντως κατέδειξε για ακόμα μια φορά το αδιαφανές εταιρικό σύστημα που επιτρέπει η Κύπρος να είναι αμπελοχωραφο απατεώνων!

Πόρισμα ΑΑΔΙΠΑ

Τον Μάιο είχα στείλει επιστολή στον Γεν. Εισαγγελέα ζητώντας να μάθω πότε θα δημοσιοποιήσουν το πόρισμα, το οποίο όπως έμαθα τους παραδόθηκε από τον Ιούλιο του 2021. Μου απάντησε τον Ιούνιο πως το πόρισμα δεν είναι δυνατόν να δημοσιοποιηθεί αλλά έχει ενδελεχώς μελετηθεί και αξιολογηθεί κάθε πτυχή αυτού και έχουν δοθεί οδηγίες στις αρμόδιες αρχές, οι οποίες δεν μπορούσαν να μου γνωστοποιηθούν εφόσον οι επηρεαζόμενοι δεν είχαν ακόμα λάβει γνώση.

Τον Δεκέμβριο, όταν πληροφορήθηκα ότι κανένας από τους κατηγορούμενους δεν είχε ακόμη ενημερωθεί σχετικά με το αποτέλεσμα της διερεύνησης του παραπόνου του, ξαναέστειλα επιστολή στον Γ.Ε. λέγοντάς του πως «Λυπούμαι να παρατηρήσω πως έξι μήνες μετά από την απάντησή σας αυτή και ενώ η δικαστική διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη, οι επηρεαζόμενοι όχι μόνο δεν έχουν ακόμη λάβει γνώση του πορίσματος, αλλά, όπως είμαι σε θέση να γνωρίζω, οι

εκκλήσεις των δικηγόρων υπεράσπισής τους να τους κοινοποιηθεί το περιεχόμενο του, φαίνεται να αγνοούνται κατ' εξακολούθηση. Ζητούν δηλαδή να τους αποκαλυφθεί το περιεχόμενο ενός πορίσματος, το οποίο όχι μόνο έχουν κάθε δικαίωμα να γνωρίζουν, αλλά που είναι απαραίτητο για την χάραξη της υπερασπιστικής τους γραμμής». Δεν έλαβα ακόμη απάντηση.

ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Για το ζήτημα του Ακάμα - το σκάνδαλο ορθότερα, που συνεχίζεται - ως θύμα διαφθοράς και διαπλοκής, έχουμε αφιερώσει ειδικό Καφενείο της Πέμπτης στις 30 Ιουνίου 2022 με τον Κυριάκο Τσιμίλλη (<https://www.facebook.com/socialistiki.ekfrasi.cy/videos/1179381382858527>).

Να προσθέσω, επιγραμματικά, τη ανεξέλεγκτη λειτουργία λατομείων και άλλων ρυπογόνων μονάδων και δραστηριοτήτων, τις πολεοδομικές εγκρίσεις χωρίς περιβαλλοντική αξιολόγηση, όπως για τους πύργους της Λεμεσού, τον "βιασμό" των θαλασσινών σπηλιών, την κοπή χιλιάδων δέντρων για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών και μάλιστα μόνο από ιδιώτες, τη γενικότερη κακοδιαχείριση του περιβάλλοντος, σημειώνοντας και τις άδειες για οικοδόμηση πάνω σε ρυάκια, μονοπάτια, φυσικές υδρορροές, που ευθύνεται σημαντικά για τις καταστροφές από κακοκαιρία.

Ένα άλλο τρανό παράδειγμα είναι και η συμφωνία της κυβέρνησης Αναστασιάδη με τον προηγούμενο Αρχιεπίσκοπο για μεταστέγαση του Αρχιτεκτονικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Κύπρου στο κτήριο των σχολείων Φανερωμένης. Το υπουργικό Συμβούλιο απάλλαξε την Αρχιεπισκοπή από το κόστος των έργων ανακαίνισης, ύψους €6,9 εκατ., το οποίο θα καλυφθεί κατά 62.5% από τα ευρωπαϊκά κονδύλια που θα εκταμιευθούν από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Η συμφωνία αυτή προνοεί:

- Μακροχρόνια μίσθωση του κτηρίου για περίοδο 25 ετών με δικαίωμα τριών ανανεώσεων.
- Η Αρχιεπισκοπή θα εισπράττει από το κράτος ενοίκιο €160.000 τον χρόνο, το οποίο θα αυξάνεται κάθε δύο χρόνια κατά 5%, που σημαίνει ότι μέχρι τον 25ο χρόνο το ενοίκιο θα φτάσει στα €273.655.
- Για τα τρία πρώτα χρόνια, κατά τα οποία θα γίνεται η ανακαίνιση, η Αρχιεπισκοπή θα εισπράττει από το κράτος ετήσιο ενοίκιο €80.000.

- Προκαταβολή από το κράτος στην Αρχιεπισκοπή ποσού €1.2 εκ. έναντι ενοικίου για τα πρώτα 10 χρόνια.
- Στο τέλος κάθε περιόδου μίσθωσης, δηλαδή κάθε 25 έτη, το ενοίκιο θα αναπροσαρμόζεται με βάση τις τιμές αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι την αύξηση των τιμών θα την καρπωθούν, μεταξύ άλλων και η Αρχιεπισκοπή, λόγω του ενοικίου όχι μόνο του κτιρίου αλλά και των άλλων πολλών ακινήτων που κατέχει.

Περί συμπαιγνίας κυβέρνησης-Εκκλησίας ομιλούντες, δεν μπορούμε παρά να θυμίσουμε και άλλα συναφή, που εμπλέκονται και με την επίθεση ενάντια στο πολιτισμικό μας περιβάλλον:

Θυμίζουμε τις κατεδαφίσεις στην παλιά πόλη διατηρητέων οικιών για να είναι απρόσκοπτη η θέα προς τον νέο καθεδρικό ναό, τον ίδιο τον καθεδρικό που κτίστηκε σε χώρο όπου - ώ του θαύματος - δεν βρέθηκαν αρχαία, ενώ στο διπλανό τεμάχιο όπου κτίστηκε το νέο Δημαρχείο και βρέθηκαν αρχαία και έγιναν προσαρμογές στο σχέδιο του.

Θυμίζουμε την έκδοση πολεοδομικής άδειας για την ανέγερση δύο πύργων και πολυτελούς πεντάστερου ξενοδοχείου πάνω από τα αρχαία της Γεροσκήπου, για την οποία πήρε το πράσινο φως ο αρχιεπίσκοπος το 2022 από κρατικές υπηρεσίες και το Τμήμα Περιβάλλοντος. Συναφώς, να θυμίσουμε ότι, το 2017, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να αποχαρακτηριστεί το συγκεκριμένο τεμάχιο από Αρχαίο Μνημείο και να σταματήσουν οι αρχαιολογικές ανασκαφές, μετά που ο προηγούμενος Αρχιεπίσκοπος δήλωσε πως "*δεν επιτρέπεται στον οποιονδήποτε να εισέρχεται σε χωράφια της Εκκλησίας*" και, μάλιστα, απείλησε ότι θα παρέμβει ο ίδιος και θα τους πετάξει έξω, οδηγώντας και τρακτέρ αν χρειαστεί.

Θυμίζουμε και την ανέγερση καθεδρικού ναού στον Δημόσιο Κήπο - τον μοναδικό πνεύμονα πρασίνου στο κέντρο της Πάφου, που απαιτούσε ως Μητροπολίτης ο σημερινός αρχιεπίσκοπος, η οποία τελικά εγκρίθηκε, με ισχνή μόνο πλειοψηφία που και αυτή προέκυψε από υπαναχώρηση μελών του Δημοτικού Συμβουλίου - γιατί άραγε;

.....

ΕΚΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΑΣΥΔΟΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ - HEDGE FUNDS

Άμεσα συνδεδεμένο με τις θεματικές Οικονομία και Διαφθορά, είναι το θέμα των Εκποιήσεων, της Ασυδοσίας των Τραπεζών και των Hedge Funds. Τον λόγο έχει η Ευγενία Μωυσέως για την παρέμβασή της.

Ευγενία Μωυσέως

Το 2014, ο Πρόεδρος έκανε αναφορά στο Ανώτατο, του νομοσχεδίου που κατέθεσε το ΑΚΕΛ για εξαίρεση της πρώτης κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης, και το νομοσχέδιο κρίθηκε αντισυνταγματικό.

Το βασικό δικαίωμα στη στέγη καταργήθηκε. Με τον "εκσυγχρονισμένο" νόμο των εκποιήσεων, όπως τον αποκαλούσαν, έδωσαν στις τράπεζες όλα τα εργαλεία για εκποιήσεις με ταχείες διαδικασίες κατάσχοντας μάλιστα ολόκληρο το πλειστηρίασμα σε αντίθεση με τον παλιό νόμο ο οποίος προνούσε την επιστροφή στον δανειολήπτη, με σκοπό την εξασφάλιση στέγης εάν δεν υπήρχε τέτοια. Σήμερα η μέγγενη των εκποιήσεων κρέμεται πάνω από χιλιάδες οικογένειες αφού δεν υπάρχει κανένα προστατευτικό πλαίσιο για την εξασφάλιση της στέγης των ανθρώπων έστω και με εναλλακτικό τροπο μέσω του πλειστηριάσματος.

Στον αρχικό νομο του 2014 υπήρχε πρόνοια που έλεγε ότι αν εκκρεμούσε δικαστική διαδικασία δεν μπορούσε η τράπεζα να εκποιήσει την κατοικία ή τη μικρομεσαία επιχείρηση, ή αγροτικό τεμάχιο, μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης. Τον μαύρο Ιούλιο του 2018 ανάτρεψαν την πιο πάνω πρόνοια με νόμο που ψήφισαν ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, κατά τον οποίο, ακόμα και αν εκκρεμεί δικαστική διαδικασία, η τράπεζα δικαιούται να εκποιήσει το ακίνητο και αν και εφόσον δικαιωθεί ο δανειολήπτης να αποζημιωθεί από την τράπεζα.

Είναι εξαιρετικής σημασίας η απόφαση που εξασφάλισε η νομικός του Κινήματος Ενάντια στις Εκποιήσεις, Αργεντούλα Ιωάννου, σε αίτηση για αναστολή εκποίησης. Τονίζει ο δικαστής ότι οι συνέπειες που μπορεί να επιφέρει η απώλεια της οικογενειακής και επαγγελματικής στέγης δεν μπορεί κατά την κρίση του δικαστή να αντισταθμιστεί από τη δυνατότητα χρηματικής αποζημίωσης σε μεταγενέστερο στάδιο. Και συνεχίζει λέγοντας ότι τα ανυπόθηκα ακίνητα δεν είναι ακίνητα άδεια, τα οποία αποκτήθηκαν είτε για σκοπούς επένδυσης, είτε για αναψυχή. Είναι ακίνητα στα οποία ζούν οι ιδιοκτήτες ή είναι η επαγγελματική τους στέγη για να εξασφαλίζουν τους πόρους για να ζήσουν. Πρόκειται για απώλεια που δεν περιορίζεται μόνο στη χρηματική αξία των ακινήτων, αλλά έχει ευρύτερες προεκτάσεις που δεν μπορούν να αποτιμηθούν εύκολα σε χρήμα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου ότι δεν εφαρμόζεται η Οδηγία για τις καταχρηστικές ρήτρες η οποία προνοεί ότι ενόσω εκκρεμεί αγωγή πρέπει να παρέχονται ένδικα μέτρα για την αναστολή της εκποίησης .

Αυτό επεσήμανε ο Επίτροπος Δικαιοσύνης Ρέυντερς σε ερώτημα του ευρωβουλευτή του ΑΚΕΛ Γιώργου Γεωργίου τον Οκτώβριο του 2020. Μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση αρνείται να συμμορφωθεί με την Οδηγία 13/93 και την απαραίτητη προστασία με προσωρινά ένδικα μέσα - δηλαδή με διάταγμα αναστολής εκποίησης, παραβιάζει κατάφωρα τα δικαιώματα των δανειοληπτών και, συνάμα, εκτίθεται και κινδυνεύει για ακόμα μια φορά να βρεθεί στο ευρωπαϊκό σκαμνί και να υποστεί κυρώσεις.

Το 2015 άναψαν το πράσινο φώς στις τράπεζες για την πώληση δανείων στα Hedge Funds, τα επενδυτικά ταμεία-κοράκια, τα οποία κατάντησαν εφιάλτης για τον κόσμο.

Οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων αρνούνται αναδιρθρώσεις, οι άλλες τράπεζες δεν δίνουν δάνεια για εξοφληση του μη εξυπηρετούμενου δανείου (ΜΕΔ) και, έτσι, δημιουργείται ένας

φαύλος κύκλος για τον δανειολήπτη, οδηγώντας τον στην εκποίηση ως τη μόνη λύση ρευστοποίησης της υποθήκης.

Επίσης, κατά την πώληση του δανείου, το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να ενημερώσει τους δανειολήπτες, και εγγυητές, ότι δικαιούνται εντός 45 ημερών από την ημερομηνία αποστολής της επιστολής να υποβάλουν πρόταση για αγορά του δανείου τους. Πλήν όμως οι τράπεζες ΔΕΝ είναι υποχρεωμένες να αποδεχτούν την πιο ψηλή προσφορά, πράγμα που αποτελεί κατάφωρο σκάνδαλο. Αυτό σημαίνει ότι τους δόθηκε το απαράδεκτο δικαίωμα να απορρίπτουν τις προσφορές των δανειοληπτών και να πωλούν τα δάνεια στα επενδυτικά ταμεία, ακόμα και να μην απαντούν καν στον δανειολήπτη.

Ο χρηματοοικονομικός επίτροπος προειδοποίησε ότι, τα επόμενα χρόνια, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που θα αντιμετωπίσουν οι δανειολήπτες θα είναι στις σχέσεις τους με τις "εταιρείες ειδικού σκοπού", οι οποίες δεν συμπεριφέρονται στους δανειολήπτες ανθρώπινα.

Άλλο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι δανειολήπτες είναι οι διαιτητικές αποφάσεις που εκδίδονται από τον κρατικοποιημένο Συνεργατισμό. Καλούσαν τον κόσμο, δίχως να τον ενημερώνουν για τον σκοπό που τον καλούσαν, ή τους κινδύνους που μπορούσε να αντιμετωπίσει. Τον ρωτούσαν: είσαι ο τάδε; Ναι, απαντούσε. Χρωστάς τόσα; Ναι, απαντούσε. Και εξέδιδαν απόφαση εναντίον του, με τον δανειολήπτη να μην μπορεί πλέον να υπερασπιστεί τον εαυτό του, ΑΛΛΑ ΟΥΤΕ να καταχωρήσει αίτηση ακύρωσης της απόφασης. Έτσι η ALTA MIRA βάζει το μαχαίρι στο λαιμό του δανειολήπτη και, στηριζόμενη στις παλιές αποφάσεις των διαιτητών του κρατικοποιημένου Συνεργατισμού, αρνείται να κάνει έκπτωση ή/και αφαίρεση υπερχρεώσεων από επιτόκια των 16-18 %.

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι,

- Η αναστολή των εκποιήσεων θα ήταν μια ανάσα ανακούφισης για τους δανειολήπτες, όμως ο Πρόεδρος έκανε κάθε φορά αναφορά στο Ανώτατο.
- Τα επενδυτικά ταμεία δεν ελέγχονται όσον αφορά την κεφαλαιουχική τους βάση και τη συμμόρφωση με υποχρεωτικό κώδικα αναδιαρθρώσεων, σύμφωνα με τον οποίο θα γίνονται αναδιαρθρώσεις εκεί και όπου ο δανειολήπτης έχει την οικονομική δυνατότητα να αρχίσει να πληρώνει. Τέτοιο πράγμα δεν γίνεται και ο δανειολήπτης είναι έρμαιο των απαιτήσεων του ταμείου, υπό τον εκβιασμό της εκποίησης .
- Η σχετική ευρωπαϊκή οδηγία δεν έχει ενσωματωθεί σε εσωτερική νομοθεσία. Κατέθεσαν νομοσχέδιο αλλά, αντί ελέγχου των επενδυτικών ταμείων, τους έδωσαν το δικαίωμα να έχουν πρόσβαση στα περιουσιακά στοιχεία των δανειοληπτών και εγγυητών.
- ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, με στόχο οι εκποιήσεις να γίνονται με πιο ταχείες διαδικασίες, επεδίωξαν να καταθέσουν νομοσχέδιο για να εκδικάζονται από ειδικά δικαστήρια. Παρόλο που τελικά δεν κατατέθηκε, παραμένει στην ατζέντα τους.

- **Σχέδιο ΕΣΤΙΑ:** Ένα σχέδιο κομμένο και ραμμένο στα μέτρα των τραπεζών. Υπήρχε η πρόνοια ότι, αιτήσεις οι οποίες θα απορρίπτονταν, θα πήγαιναν στο Υπουργείο Οικονομικών για να συμπεριληφθούν στο επόμενο σχέδιο (για το οποίο τίποτε ακόμα δεν έχουμε ακούσει), και δεν θα γινόταν καμία εκποίηση. Τα δάνεια όμως πωλήθηκαν στα επενδυτικά ταμεία, τα οποία αμφισβητούν την πρόνοια για αναστολή εκποίησης, λέγοντας ότι δεν υπέγραψαν καμία σύμβαση με το ΕΣΤΙΑ και προχωρούν ακάθεκτα σε εκποιήσεις.

Με την αύξηση των επιτοκίων το μόνο που θα καταφέρουν είναι να αυξηθούν τα κόκκινα δάνεια και οι εκποιήσεις να αυξάνονται όλο και περισσότερο. Κανένα νομοσχέδιο ανακούφισης για τους δανειολήπτες, για τον κόσμο που, ναι, χρωστά, αλλά παρακαλεί για λύση, για να σώσει το σπίτι του, τη μικρή επαγγελματική του στέγη, το αγροτεμάχιο του.

Κατά το Άρθρο 25 της **Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**,

"Καθένας έχει δικαίωμα σε ένα βιοτικό επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει στον ίδιο και στην οικογένειά του υγεία και ευημερία, και ειδικότερα τροφή, ρουχισμό, κατοικία, ιατρική περίθαλψη όπως και τις απαραίτητες κοινωνικές υπηρεσίες. Έχει ακόμα δικαίωμα σε ασφάλιση για την ανεργία, την αρρώστια, την αναπηρία, τη χηρεία, τη γεροντική ηλικία, όπως και για όλες τις άλλες περιπτώσεις που στερείται τα μέσα της συντήρησής του, εξαιτίας περιστάσεων ανεξαρτήτων της θέλησής του".

Το άρθρο αυτό έχει καταπατηθεί κατάφωρα.

Ελπίδα όλων μας η αλλαγή της κυβέρνησης. Ο Ανδρέας Μαυρογιάννης είναι ο μόνος υποψήφιος που δήλωσε ξεκάθαρα πως προτεραιότητά του είναι η θωράκιση της κύριας κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης, αλλά και η αλλαγή των διαδικασιών που ακολουθούνται από τις τράπεζες και τα επενδυτικά ταμεία.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ - ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

Περνούμε τώρα στην παρέμβαση της Ανθούλας Παπαδοπούλου, με τίτλο "Μετανάστευση και Άσυλο – Ξενοφοβία, Ρατσισμός, Εθνικισμός, Ρητορική και Εγκλήματα Μίσους"

Ανθούλα Παπαδοπούλου

Με την ανάληψη της εξουσίας, διαφάνηκε ότι η διακυβέρνηση Αναστασιάδη θα εστίαζε στη χρησιμοποίηση του μεταναστευτικού και του προσφυγικού ως κύριο αντιπερισπαστικό εργαλείο σε όλους σχεδόν τους τομείς της αποτυχημένης δεκαετίας της. Εν πολλοίς, αυτό επιτεύχθηκε με πρωτοφανή μεθόδευση και επικέντρωση στη στοχοποίηση αυτή, με μια ενορχηστρωμένη και αδιάλειπτη εκστρατεία από επιθέσεις, εκφοβισμό και τρομοκράτηση των μεταναστών και των προσφύγων, αλλά και μέσα από ένα ξενοφοβικό, ρατσιστικό και εθνικιστικό αφήγημα που καταδεικνύει την ακροδεξιά, έως και νέο-φασιστική, μετακίνηση της κυβέρνησης και του κυβερνώντος κόμματος. Με ένα αφήγημα που χαϊδεύει τα αυτιά ακροδεξιών και νέο-φασιστικών μορφωμάτων όπως το ΕΛΑΜ αλλά και συνεπικουρείται από την πλειονότητα των ΜΜΕ. Το μενού συμπληρώνεται με το διασυρμό, τη δίωξη, τη διαγραφή και τις επιθέσεις εναντίον ΜΚΟ όπως η ΚΙΣΑ, ακτιβιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικηγόρων που ασκούν κριτική και υπερασπίζονται τα δικαιώματα των μεταναστών και των προσφύγων.

Το ήδη εχθρικό περιβάλλον για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες σημείωσε μια πρωτοφανή έξαρση στη 10ετία που πέρασε και οξύνθηκε επί υπουργίας του Νίκου Νουρή. Ένα εχθρικό περιβάλλον που απορρέει και είναι σύμφυτο με το μοντέλο μετανάστευσης και το σύστημα ασύλου, τις πολιτικές, τη νομοθεσία, τις δομές και διοικητικές πρακτικές, τον θεσμικό ρατσισμό και τις διακρίσεις που τα διέπουν. Ένα περιβάλλον που καθορίζει τις συνθήκες παραμονής, διαβίωσης και εργασίας των μεταναστών και προσφύγων στον τόπο μας – συνθήκες ακραίας

μορφής εκμετάλλευσης, εμπορίας ανθρώπων και σύγχρονης δουλείας, θεσμικών και κοινωνικών διακρίσεων, ρατσισμού, ρητορικής και εγκλημάτων μίσους, κρατικής, κοινωνικής βίας και έμφυλης βίας, περιλαμβανόμενου του βιασμού και του φόνου. Που οδηγεί χιλιάδες από αυτούς στην απώλεια του νόμιμου καθεστώτος διαμονής με ό,τι αυτό συνεπάγεται, που τους περιθωριοποιεί και τους αποκλείει από όλους σχεδόν τους δημόσιους μηχανισμούς στήριξης, που παραβιάζει ασύστολα και χωρίς συνέπειες βασικά ανθρώπινα και εργασιακά τους δικαιώματα. Δεν θα ήταν βέβαια δυνατό αυτό το περιβάλλον και αυτό το αφήγημα των κυβερνώντων και των υποστηρικτών τους να αφήσουν αλώβητη την κοινωνία, σε μεγάλο μέρος της οποίας βρήκαν πρόσφορο έδαφος με αποτέλεσμα να οδηγηθούμε σε μια κατρακύλα ρατσισμού, ρητορικής και εγκλημάτων μίσους και εθνικισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, συλλήβδην και αδιαχώριστα, με παραποίηση και διαστρέβλωση δεδομένων και αριθμών, παρουσιάζονται ως "λαθρομετανάστες" και "παράνομοι" "που κλέβουν το ψωμί των Κυπρίων ανέργων" και, επομένως, "αποτελούν απειλή για τα δικαιώματα του Κύπριου πολίτη", που είναι "τρομοκράτες" και, άρα, "απειλούν την ασφάλεια της χώρας", που είναι "απολίτιστοι" και ως τέτοιοι "ευθύνονται για την αύξηση της εγκληματικότητας". Που "εργαλειοποιούνται από την Τουρκία για να αλλοιώσουν την πολιτιστική και δημογραφική σύνθεση και ταυτότητα της Κύπρου", γιαυτό και ο Υπουργός Εσωτερικών "διεκδίκησε και έβαλε στην ευρωπαϊκή ατζέντα την εργαλειοποίηση της μετανάστευσης από την κατοχική Τουρκία σε βάρος της Κύπρου", Που είναι μαύροι και μελαχρinoί, σε αντίθεση με τους... καθαρoάιμους Αρειανούς (!) Κυπρίους. Που είναι αλλόθρησκοι και πολλοί Μουσουλμάνοι, γιαυτό και το αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2015, κυρίως λόγω των προσφύγων από τη Συρία, για αποδοχή από την Κύπρο "ως επί το πλείστον Χριστιανών Ορθόδοξων προσφύγων".

Τον Μάρτη του 2020, το Υπουργικό Συμβούλιο υιοθέτησε Σχέδιο Δράσης για την "ολιστική αντιμετώπιση των αυξανόμενων μεταναστευτικών ροών", στην παρουσίαση του οποίου κάπου τρεις μήνες μετά, ο Υπουργός Εσωτερικών το ανέφερε ως "ολοκληρωμένη μεταναστευτική πολιτική και πολιτική ασύλου". Άσχετα από τον τίτλο, ουσιαστικά εδώ αποτυπώνεται η θεώρηση και αντιμετώπιση της μετανάστευσης και του ασύλου από την κυβέρνηση Αναστασιάδη. Μια

θεώρηση και αντιμετώπιση που στόχευε στην αποτροπή της έλευσης προσφύγων στην Κύπρο, τον περιορισμό και αναστολή στο δικαίωμα πρόσβασης στο άσυλο αλλά και τον αποκλεισμό των αιτητών ασύλου από τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο προσφυγικό δίκαιο. Για να επιτευχθούν αυτά υιοθετήθηκαν οι πολιτικές παράνομων αναχαιτίσεων και επαναπροωθήσεων, αναγκαστικού εγκλεισμού και κράτησης χιλιάδων παράτυπων μεταναστών και προσφύγων, περιλαμβανόμενων και ιδιαίτερα ευάλωτων ομάδων - όπως των εγκύων γυναικών, ατόμων με αναπηρία, ασυνόδευτων και άλλων παιδιών - κάτω από εξευτελιστικές για την ανθρωπινή αξιοπρέπεια και απάνθρωπες συνθήκες στα υφιστάμενα κέντρα κράτησης-σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης, όπως και "εθελούσιες" επιστροφές και απελάσεις σε "ασφαλείς» χώρες. Με πάνω από 7500 τέτοιες επιστροφές και απελάσεις το 2022, η Κύπρος εξυμνείται από τη Frontex ως "μοντέλο για τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες".

Σημαντικός πυλώνας της θεώρησης αυτής είναι το συρμάτινο τείχος και το ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής, όπως και οι 300 οπλισμένοι συνοριοφύλακες για την επιτήρησή της, μέτρα που, πάνω απ' όλα και εκτός όλων των άλλων, προωθούν πρακτικά και επί εδάφους τη γραμμή λύσης των δύο κρατών. Κατά τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ αποτελούν "σοβαρή παραβίαση" αλλά και καθιστούν την Πράσινη Γραμμή "σκληρό σύνορο". Έχει εξάλλου αποδειχτεί η αναποτελεσματικότητά τους ως προς τον κύριο σκοπό τους, την απώθηση δηλαδή παράτυπων μεταναστών και προσφύγων. Επιμένει όμως η κυβέρνηση μέχρι την υστάτη, αφού μόλις προχτές ανακοινώθηκε η έναρξη εργασιών στην Αθηνού και αλλού ως μέρος της στόχευσης για κάλυψη ολόκληρης της Πράσινης Γραμμής. Ένα ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι οι καγκελόπορτες του τείχους είναι Τουρκικής προέλευσης! Δεν θα ασχοληθώ εδώ με τα υπέρογκα ποσά που έχουν ήδη σπαταληθεί και έχουν δεσμευτεί για το μέλλον. Να πω μόνο πως ο προϋπολογισμός του συστήματος ηλεκτρονικής παρακολούθησης, το οποίο προμηθεύτηκε το Υπουργείο Άμυνας από Ισραηλινή εταιρεία παγκόσμιας εμβέλειας, φαίνεται να ανέρχεται από €28 εκ. μέχρι και €244 εκ. (!), σύμφωνα με τα ΜΜΕ που το πρόβαλαν, όπως και νύξεις για διαπλοκή στη διαδικασία των προσφορών.

Τα πιο πάνω αποτελούν μια πολύ αδρή και εκ των πραγμάτων ελλιπή σκιαγράφιση της πολιτικής και πρακτικής της 10χρονης θητείας της διακυβέρνησης Αναστασιάδη στα υπό συζήτηση θέματα, πολιτικής και πρακτικής που αντανακλά και ενισχύει τις ολοένα και πιο ακροδεξιές πολιτικές της ΕΕ. Πολύ συνειδητά επέλεξα αυτή την προσέγγιση για να μην αδικήσω και να μην υποτιμήσω τη σημασία των σοβαρών συνεπειών και επιπτώσεων που έχουν όλα τα άλλα μέτρα, δράσεις και αποφάσεις των κυβερνήσεων στη ζωή των προσφύγων και των μεταναστών στη χώρα μας. Ελπίζω ότι θα μας δοθεί χρόνος στη συζήτηση να θίξουμε κάποια τουλάχιστον από αυτά.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Από την πρώτη στιγμή της εκλογής του ο Αναστασιάδης, το 2013, ακόμα και πριν το κούρεμα, θέλησε να προχωρήσει στην ιδιωτικοποίηση των ημικρατικών οργανισμών, ως απαίτηση της Τρόικα, και ως την προκάλεσε ο ίδιος και ο ΔΗΣΥ που για χρόνια την επιδίωκαν, διακηρύσσοντας ως πανάκεια για την οικονομία το "λιγότερο κράτος". Άλλωστε παραδέχονται ότι, με ή χωρίς Τρόικα, «οι ιδιωτικοποιήσεις είναι μέρος του ιδεολογικού και πολιτικού τους μανιφέστου». Πάντως, η οικονομική κρίση του 2008 καθώς και το ξέσπασμα της επιδημίας του COVID-19 έδωσαν ξανά κεντρικό ρόλο στο κράτος ως ιδιοκτήτη, και κάποια ευρωπαϊκά κράτη προχώρησαν ή μελετούν να προχωρήσουν στην κρατικοποίηση ορισμένων βασικών εταιρειών. Ακόμα και κατά το ΔΝΤ και την Παγκόσμια Τράπεζα, "δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένο ότι οι ιδιωτικοποιήσεις είναι πιο αποτελεσματικές από τις δημόσιες επενδύσεις και τη δημόσια παροχή υπηρεσιών". Αλλά και οι διασώσεις των τραπεζών με κρατικό χρήμα είναι κοινή

πρακτική, από την Κύπρο μέχρι τις Ηνωμένες Πολιτείες, με την κοινωνία να μοιράζεται τη ζημιά και να στερείται τα κέρδη. Αυτά βέβαια είναι ψιλά γράμματα για τους κυβερνώντες με την ιδεοληψία τους προσκολλημένη στις επιταγές του Χάγιεκ και του Φρίντμαν.

Για τους μεγάλους ημικρατικούς οργανισμούς βρήκαν άμεση και διαρκείας αντίσταση από τους εργαζόμενους, τις συντεχνίες τους και τα οργανωμένα κοινωνικά σύνολα, σε ένα πολιτικό φάσμα από την Κεντροδεξιά μέχρι την Αριστερά.

Για την CYTA μεθόδευσαν σταθερά ιδιωτικοποίηση μέρους της, παραχωρώντας άδειες σε ιδιωτικές εταιρείες τηλεφωνίας στηριζόμενοι στο ότι η ΕΕ απαγορεύει σε επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπάζουσα θέση να περιορίζουν τον ανταγωνισμό στην αγορά. Θα ήταν ενδιαφέρον να δούμε ποιος είναι που παρακωλύει τον ανταγωνισμό, όταν οι ιδιωτικές εταιρείες, εκμεταλλευόμενες τις υποδομές της CYTA, προσφέρουν χαμηλότερα πακέτα από ότι δικαιούται να κάνει η CYTA.

Για την ΑΗΚ η μεθόδευση προχώρησε με μικρότερο ρυθμό. Δόθηκαν άδειες για φωτοβολταϊκά σε ιδιωτικές εταιρίες, τις οποίες η ΑΗΚ πληρώνει, ανά κιλοβατώρα, πολύ περισσότερο από όσα εισπράττει από τον καταναλωτή. Δηλαδή αναγκάζεται να υπερ-πριμοδοτεί τις εταιρείες. Αυτή η δεκαετής διακυβέρνηση, όχι μόνο δεν διευκολύνει την ΑΗΚ να μπει στον τομέα των ΑΠΕ, αλλά της το απαγορεύει! Ταυτόχρονα την κρατά υποστελεχωμένη, ώστε να την οδηγήσει στην κατάρρευση και τελικά στην ιδιωτικοποίησή της. Όπως είπε χαρακτηριστικά και ο Νόαμ Τσόμσκι, *"Όταν θέλει κανείς να ιδιωτικοποιήσει κάποια υπηρεσία, το πρώτο πράγμα που κάνει είναι να της προκαλέσει δυσλειτουργίες, έτσι ώστε ο κόσμος να πει: Θέλουμε να την ξεφορτωθούμε. Δεν λειτουργεί!"*. Από πολύ καιρό, οι εργαζόμενοι και όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις στην ΑΗΚ προειδοποιούν για τη βιωσιμότητά της την κυβέρνηση, η οποία, όχι μόνο κωφεύει, αλλά και τους συκοφαντεί.

Τεράστιο σκάνδαλο με τραγικές επιπτώσεις στην κοινωνία ήταν η ιδιωτικοποίηση της Συνεργατικής Τράπεζας, η οποία μεθοδεύτηκε με τον πρωτοφανώς ύπουλο τρόπο να κρατικοποιηθεί πρώτα και πολύ σύντομα να πωληθεί σε εξευτελιστική τιμή στην Ελληνική Τράπεζα. Η Ευγενία Μωυσέως αναφέρθηκε ήδη και στους καταστροφικούς για τους δανειολήπτες χειρισμούς από τους διαιτητές του πρόσκαιρα κρατικοποιημένου Συνεργατισμού.

Να θυμίσω και τη σκανδαλώδη ιδιωτικοποίηση προς το ιδιωτικό μονοπώλιο CYPRA του κεντρικού σφαγείου Κοφίνου, για την οποία η "υπερήφανη" κυβέρνηση δήλωσε πως *"Το κράτος δεν θα κάμνει τον κρεοπώλη"*.

Να θυμίσω και την κατάργηση της Επιτροπής Σιτηρών, για την οποία ο υπουργός Γεωργίας είπε με ικανοποίηση: *"ολοκληρώνεται ο κύκλος της Επιτροπής Σιτηρών, η οποία για αρκετά χρόνια βρισκόταν σε μια φθίνουσα πορεία και η λειτουργία της είχε καταστεί μη βιώσιμη"*. Η Επιτροπή καταργήθηκε, τα σιλό μισθώθηκαν σε ιδιώτες επενδυτές, παρά τις επανειλημμένες προειδοποιήσεις του ΑΚΕΛ για τις αρνητικές συνέπειες που αυτό θα είχε, και σε περίπτωση αύξησης του κόστους των σιτηρών, και όσον αφορά τη διατήρηση στρατηγικών αποθεμάτων για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών. Και η αύξηση και η έκτακτη ανάγκη έφτασαν με τον πόλεμο στην Ουκρανία, τα δε προταθέντα σενάρια από την κυβέρνηση ήταν να αγοράσει αυτή σιτηρά, είτε για να τα διαθέσει η ίδια (να κάνει δηλαδή τον σιτηροπώλη), είτε να τα δώσει στους εισαγωγείς για να τα διαχειριστούν (εδώ βάζουμε θαυμαστικό). Αυτό είναι ένα παράδειγμα της πολιτικής ελάχιστου ρίσκου της ιδιωτικής πρωτοβουλίας.

Καταργήθηκαν και άλλοι οργανισμοί - μεγάλος ο κατάλογος. Αναφέρω ενδεικτικά: Αμπελοοινικών Προϊόντων, Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, Ελαιοκομικών Προϊόντων, Δασικών Βιομηχανιών Κύπρου.

Και τώρα θα περάσω στο μεγάλο και διαρκείας έγκλημα, την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λεμεσού, η οποία προβλήθηκε από την κυβέρνηση Αναστασιάδη ως μέγα επίτευγμα και την επέβαλε κωφεύοντας στις αντιδράσεις και αντιστάσεις της Αριστεράς και της κοινωνίας. Το ΑΚΕΛ, το μοναδικό κόμμα που ψήφισε εναντίον της συμφωνίας ιδιωτικοποίησης των εμπορικών υπηρεσιών του λιμανιού, κατηγορείτο και από την κυβέρνηση, και από ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων, ότι η στάση του οφειλόταν σε "ιδεολογικές αγκυλώσεις". "Θα βρέχει λεφτά και εσείς θέλετε να πάρουμε ομπρέλα», έλεγαν.

Πρόκειται για μια κραυγαλέα εξυπηρέτηση μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων, ενάντια στο δημόσιο συμφέρον. Είναι επίσης και έγκλημα αυστηρά οικονομικό, διότι το Λιμάνι, αντί να γίνει ανταγωνιστικό και περιφερειακός κόμβος όπως ισχυριζόταν η κυβέρνηση, έγινε ένα από τα πιο ακριβά σε όλη την περιοχή, με αποτέλεσμα να πλήττονται οι εμπορευόμενοι και συνολικά η οικονομία. Είναι και αδίκημα ποινικό, και σε μια άλλη χώρα θα διώκετο ως τέτοιο: η συμφωνία ιδιωτικοποίησης βρίθεται από πρόνοιες σκανδαλωδώς επιζήμιες για τη χώρα. Σε Έκθεση-καταπέλτη της Ελεγκτικής Υπηρεσίας το 2017, η οποία βρίσκεται στα χέρια της Γενικής Εισαγγελίας εδώ και 5 χρόνια, αναφέρεται χαρακτηριστικά, ότι έγινε έγκλημα και ότι «ένα αόρατο χέρι λίγο πριν ολοκληρωθεί η υπογραφή για την ιδιωτικοποίηση άλλαξε το συμβόλαιο στα σημεία που αφορούσε σε ποια εταιρεία θα πάνε οι διάφορες περιοχές του λιμανιού». Τον Μάιο του 2018 η Επιτροπή Ελέγχου της Βουλής έστειλε στον Γ. Εισαγγελέα την έκθεση του Γ. Ελεγκτή για να διερευνήσει το όποιο ενδεχόμενο διάπραξης αδικημάτων. Δεν έγινε τίποτε! Ένα έγκλημα λοιπόν χωρίς τιμωρία.

Πρόσφατα, οι ανάδοχοι εταιρείες ανακοίνωσαν ότι θα επιβάλουν για το 2023 αυξήσεις της τάξης του 30% στις ταρίφες, που ήδη είναι από τις πιο ψηλές σε γειτονικά λιμάνια, πράγμα που προφανώς θα προκαλέσει αλυσιδωτές αυξήσεις που θα φορτωθούν στους ώμους των εργαζομένων, των νοικοκυριών, των νέων ζευγαριών. Μοιραία θα μετακυλιστούν στους καταναλωτές διότι δεν μπορούν να απορροφηθούν από τους εισαγωγείς δηλώνει και το ΚΕΒΕ, που τώρα διαμαρτύρεται.

Πέρσι την ίδια περίοδο, όταν και πάλι έκαναν αυξήσεις, το ΚΕΒΕ χαιρέτισε «την πρόθεση της κυβέρνησης να επεξεργαστεί ολοκληρωμένη και υλοποιήσιμη πρόταση, προς επίλυση του ζητήματος». Το έλυσε, όντως, αυτή η κυβέρνηση: απορρόφησε τις αυξήσεις φορτώνοντάς τις

στους φορολογούμενους πολίτες, για να βοηθήσει τις ανάδοχες εταιρείες. Το ίδιο θέλησαν να κάνουν και για φέτος Αναστασιάδης και Συναγερμός, αντί να απαιτήσουν από τους εταιρείες να αποσύρουν τις αυξήσεις. Είναι ενδιαφέρον ότι ο ΓΓ του ΚΕΒΕ παραδέχτηκε *"πέραν πάσης αμφιβολίας, ο τρόπος υπολογισμού των αυξήσεων που συμπεριλαμβάνεται στη συμφωνία παραχώρησης είναι λανθασμένος"*.

Αυτοί λοιπόν που «καταλαβαίνουν τόσο καλά από οικονομία», αυτοί που μιλούν για "οικονομικό θαύμα", ας δουν και σε σχέση με το λιμάνι Λεμεσού τα αποτελέσματα των πολιτικών τους στην οικονομία του τόπου: Το κράτος έχασε το μοναδικό εμπορικό λιμάνι της χώρας. Το λιμάνι έγινε πιο ακριβό. Το διαμετακομιστικό εμπόριο μειώθηκε. Τα δικαιώματα των εργαζομένων υποσκάπτονται.

Αυτές οι πολιτικές είναι κάτι χειρότερο από νεοφιλελεύθερες. Είναι πολιτικές των αρπακτών και της μίζας, είναι ληστρικές, είναι πλιάτσικο. Ο δε Αναστασιάδης μπορεί να είναι "υπερήφανος" για το ότι, από το κράτος που θα παραδώσει, θα λείπει το εμπορικό λιμάνι!

ΠΑΙΔΕΙΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Για την εκπαίδευση σε αυτή η δεκαετία θα μπορούσαμε να αφιερώσουμε πολλά Καφενεία - μερικά έχουμε ήδη αφιερώσει. Σε αυτή τη δεκαετία, η εκπαίδευση είχε την "τύχη" να έχει και δύο "υπερήφανους" υπουργούς Παιδείας. Ο μεν Χαμπιαούρης μετακινήθηκε προς τα όρη, για να επανέλθει πρόσφατα ως μέλος της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και να μας μείνει για έξη χρόνια. Για τον δε Προδρόμου, θα επαναλάβω την ερώτηση που του απηύθυνε με άρθρο του στις 17 του Γενάρη, ο Γιώργος Καλλινίκου: *"Πρόδρομε, είσαι ακόμη στο Υπουργείο;"*

Στο συγκεκριμένο άρθρο η ερώτηση συνδεόταν με το ζήτημα των εξετάσεων τετραμήνων, εξ αφορμής της διαρροής θεμάτων, η οποία είναι ασήμαντη σε σχέση με τα δεινά που επεσώρευσε η κυβέρνηση Αναστασιάδη στην εκπαίδευση. Έχοντας πλήρη άγνοια για τις ριζικές αλλαγές εκπαιδευτικής φιλοσοφίας και προσέγγισης που περιλαμβάνει μια σοβαρά μελετημένη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, και αφού πέταξαν στα σκουπίδια την Έκθεση επταμελούς Επιτροπής Πανεπιστημιακών του 2004, χρησιμοποιούν τον όρο για να περιγράψουν την καταστροφική πολιτική τους, την πλήρη απορρύθμιση. Μια πολιτική που διέπεται από την κυρίαρχη νεοφιλελεύθερη ευρωπαϊκή στρατηγική για την Εκπαίδευση, με κύριο χαρακτηριστικό την αντίληψη του αγαθού της Παιδείας ως εμπορικό προϊόν, προσανατολισμένο στις ανάγκες της αγοράς, μετρήσιμο με ποσοτικά κριτήρια με όρους παραγωγικότητας, τους γνωστούς "δείκτες. Το επιχειρηματικό αυτό μοντέλο, όχι μόνο διαστρεβλώνει τον κατ' εξοχή ρόλο της εκπαίδευσης, αλλά είναι και άρρηκτα συνυφασμένο με τον έλεγχο και τη διαχείριση, που γίνονται και σε βάρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Έχει μετατρέψει τους εκπαιδευτικούς σε

διαχειριστές των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τους θέτει υπό συνεχή πίεση να καλύψουν την ύλη και, επιπλέον, να συμπληρώνουν σωρεία εντύπων και να κάνουν στατιστικές, με τον ισχυρισμό ότι αυτά υπηρετούν την αποδοτικότητα. '

Το εξετασιοκεντρικό σύστημα, συνυφασμένο με την ιδεοληψία για ποσοτικοποίηση της απόδοσης των μαθητών, αντί να την βελτιώνει, τους καταπιέζει, τους εξοντώνει, τους στερεί από την απόλαυση της γνώσης και

διευρύνει τις εκπαιδευτικές ανισότητες. Όλα αυτά επιτείνονται με την εμμονή και επιμονή του Προδρόμου για τις εξετάσεις τετραμήνων, οι οποίες επιπλέον, κουτσουρεύουν σημαντικά τον διδακτικό χρόνο.

Κατά τη δεκαετία Αναστασιάδη,

- εντάθηκε και στην εκπαίδευση ο εθνικισμός, ο ρατσισμός και η ρητορική μίσους, και επιτάθηκε η παρέμβαση της Εκκλησίας
- τα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία έγιναν "αόρατα" στο εκπαιδευτικό μας σύστημα
- παραγνωρίστηκε πλήρως το δικαίωμα για ουσιαστική ένταξη μαθητών με αναπηρίες στην εκπαιδευτική διαδικασία και, αντί της υιοθέτησης και προώθησης της φιλοσοφίας της Ενιαίας Εκπαίδευσης, το υπουργείο συνεχίζει να δημιουργεί ειδικά σχολεία, εφαρμόζοντας μάλιστα μια απάνθρωπη αξιολόγηση των μαθητών που επιθυμεί να εξαποστείλει σε αυτά.

Να μη ξεχνούμε ακόμα το πώς, κατά την περίοδο του lockdown, διαχειρίστηκε η κυβέρνηση Αναστασιάδη, τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και, γενικότερα, πώς αντιμετώπισε την εκπαιδευτική διαδικασία.

Τελευταίο, αλλά όχι έσχατο, άφησα το μέγα ζήτημα της ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης, άμεσα συναρτημένο και με τις ιδεοληψίες της κυβέρνησης Αναστασιάδη-ΔΗΣΥ και συνυφασμένο με πολιτικές υποβάθμισης και υπόσκαψης της δημόσιας εκπαίδευσης προς εξυπηρέτηση της ιδιωτικής, την οποία όντως εξυπηρέτησαν.

Ας δούμε τι μεθόδευσαν σε αυτή τη δεκαετία.

Το πιο πρόσφατο αφορά την Προδημοτική, την οποία επέκτειναν από ένα σε δύο χρόνια χωρίς να έχουν φροντίσει να υπάρχουν αρκετά δημόσια νηπιαγωγεία και, άρα, τα παιδιά θα στέλλονται στα ιδιωτικά και το κράτος θα τους δίνει κουπόνια για κάλυψη μέρους των δαδάκτρων.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το μερίδιο της ιδιωτικής έχει φτάσει στο 75% έναντι 25% της δημόσιας. Καθημερινά φυτρώνουν και νέα εκπαιδευτήρια, και λόγω του φοιτητικού επιδόματος που δίνεται απλόχερα για κάθε κλάδο και επίπεδο, και που ουσιαστικά επιδοτεί τους ιδιοκτήτες.

Στη μέση εκπαίδευση το μερίδιο της πίτας των ιδιωτικών σχολείων δεν είναι τόσο μεγάλο, αλλά ο αριθμός των μαθητών αυξήθηκε "από το 10% που ήταν πριν λίγα χρόνια στο 20%", όπως είπε και ο ίδιος ο Προδρόμος, δηλώνοντας μάλιστα ότι τα σχολεία αυτά δεν είναι δυνατό να ελέγχονται επειδή δεν επαρκούν οι λειτουργοί του Υπουργείου.

Πρόκειται ένα έγκλημα σαφώς προδιαγεγραμμένο, αλλά και προαναγγελθέν, τουλάχιστον από τον Μάρτιο του 2016 όταν ο Αβέρωφ, σε ομιλία του στην Ημερίδα της Ομοσπονδίας Γονέων και Κηδεμόνων των Σχολείων Ιδιωτικής Εκπαίδευσης, είπε μεταξύ άλλων:

"Πρέπει να συζητήσουμε πώς το κράτος θα μπορούσε να στηρίξει την ιδιωτική παιδεία και να παρέχει κίνητρα προς τους γονείς να την επιλέγουν, ώστε από τη μια να εξοικονομούνται διαθέσιμοι πόροι του κράτους και να ανεβάζουμε την ποιότητα της παρεχόμενης παιδείας για τα παιδιά μας από την άλλη..."

"...Είναι ξεκάθαρο σε εμάς, ότι η Παιδεία του τόπου επωφελείται συνολικά από τη δική σας συνεισφορά..."... "Εάν οι μαθητές των ιδιωτικών Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης προστίθεντο στη Δημόσια Εκπαίδευση, εύκολα μπορεί να υπολογίσει κάποιος ότι οι Δημόσιες Δαπάνες θα αυξάνονταν κατά περίπου 130 εκ. ευρώ ετησίως. Εάν λάβουμε υπόψη και την ανάγκη για ανέγερση επιπρόσθετων σχολικών μονάδων, το κόστος αυτό θα ήταν ακόμη μεγαλύτερο..."

Είπε ακόμα, πως στόχος είναι, *"... να δημιουργήσουμε επιτέλους ένα εκπαιδευτικό σύστημα που να έχει στο επίκεντρο τους μαθητές και τις ανάγκες της κοινωνίας μας"*.

Πέρα από το ότι υποτιμούσε σκαιά τη δημόσια εκπαίδευση, εννοούσε πως θα πρέπει να πληρώνει το κράτος - δηλαδή οι φορολογούμενοι - τους γονείς, για να πληρώνουν με τη σειρά τους τα ιδιωτικά σχολεία!

Λιγότερο από ένα μήνα μετά, ο Μάριος Μαυρίδης, βουλευτής του ΔΗΣΥ, ισχυρίστηκε σε άρθρο του ότι, όπως το ΓεΣΥ είναι κουπόνια στην Υγεία, χρειαζόμαστε και κουπόνια στην εκπαίδευση, ότι αυτό ανταποκρίνεται "στο δικαίωμα του κάθε μαθητή να φοιτήσει σε οποιοδήποτε σχολείο επιθυμεί", και ότι "θα ενδυναμώσει τον ανταγωνισμό ανάμεσα στα σχολεία και θα αναβαθμίσει την ποιότητα στην εκπαίδευση" - παραπέμπει δε γραπτώς στον Milton Friedman και τη Σχολή του Σικάγο!

Και κάτι ακόμα: δεν υπάρχει καμία ασφαλιστική δικλίδα που να προστατεύει τους εκπαιδευτικούς των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων σε σχέση με τους απαράδεκτους εργασιακούς όρους που τους επιβάλλουν οι ιδιοκτήτες-επιχειρηματίες, οι οποίοι και απαγορεύουν την εγγραφή τους σε συντεχνίες.

ΥΓΕΙΑ - ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Ο Αναστασιάδης προβάλλει ως επίτευγμά του το ΓεΣΥ. Όντως, εφαρμόστηκε κατά τη διακυβέρνησή του μετά από μεγάλη προεργασία προ της δεκαετίας του, που παρεμποδιζόταν διαχρονικά κυρίως από τον ΔΗΣΥ. Αλλά και μετά την εφαρμογή του, ο ΔΗΣΥ, και όχι μόνο, έκανε πολλές προσπάθειες να τορπιλλήσει την εφαρμογή του μονοασφαλιστικού. Αν δεν τα κατάφερε οφείλεται στην επιμονή της Αριστεράς και την παρουσία στο Υπουργείο Υγείας ενός αποφασιστικού Υπουργού. Οι επιθέσεις συνεχίστηκαν μέχρι και τον εξαναγκασμό σε παραίτηση του Θωμά Αντωνίου, όπου κύριος υπεύθυνος ήταν ο Αναστασιάδης.

Ας πάμε όμως πιο πίσω. Το πώς είχε καταντήσει τη δημόσια υγεία εδώ και 10 χρόνια το γνωρίζουμε όλοι καλά, και κάποιο ως άτυχοι παθόντες. Θυμόμαστε τους ιθύνοντες να επιτίθενται στους νοσηλευτές με απαξιωτικά σχόλια, όπως και το πώς μεθόδευαν να εξωθήσουν τους γιατρούς του δημοσίου να εγκαταλείψουν τα νοσοκομεία για να ιδιωτεύσουν. Και μάλιστα μεσούσης της οικονομικής κρίσης, όταν ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι είχαν ως μόνη λύση τα δημόσια νοσοκομεία για την περίθαλψή τους, με τις λίστες αναμονής να γίνονται ολοένα και μεγαλύτερες. Και ενώ τα δημόσια νοσοκομεία αποψιλώνονταν, οι ιδιωτικές κλινικές ευνοούνταν και νέες βλαστούσαν, μάλιστα μερικές απαστράπτουσες στην πολυτέλειά τους ως εφτάστερα ξενοδοχεία. Διότι λεφτά υπήρχαν και αυγάτιζαν, αλλά σε πολύ λίγα χέρια.

Μια απτή απόδειξη δίνει το Eurostat (Απρίλιος 2020) με τη δημοσίευση των δαπανών για τη δημόσια υγεία το 2018 για κάθε χώρα της ΕΕ (τις 27 και την ΕΕ ως σύνολο) ως ποσοστό του ΑΕΠ, τα οποία δείχνουν την Κύπρο να βρίσκεται στο θλιβερό πάτο, με 2.7%, ενώ το δεύτερο χειρότερο ποσοστό είναι 4% και το ποσοστό για την ΕΕ ως σύνολο είναι 7%.

Εν όψει της εισαγωγής του ΓεΣΥ, ουδεμία πρόνοια λήφθηκε για την ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων. Αντίθετα, και δεδομένων των ήδη καθηλωμένων αμοιβών του γιατρών του δημόσιου τομέα και της υποβάθμισης της λειτουργίας των δημόσιων νοσοκομείων, ο ιδιωτικός τομέας έγινε θελκτικότερος, υπήρξε παραπέρα εκροή γιατρών από τον δημόσιο στον ιδιωτικό, πράγμα βέβαιο που επιδιώκτηκε από τους θιασώτες του "λιγότερου κράτους" .

Και μετά, ήρθε ο κορωνοϊός. Και όλη η ευθύνη και ο φόρτος και ο προσωπικός κίνδυνος ανατέθηκε στο εναπομείναν ιατρικό-νοσηλευτικό προσωπικό των δημόσιων νοσοκομείων. Οι ιδιώτες γιατροί, οι οποίοι στη συντριπτική τους πλειονότητα μπήκαν στο ΓΕΣΥ, δεν περιέθαλπαν ασθενείς με κορωνοϊό. Ούτε και τα ιδιωτικά νοσοκομεία, αλλά μόνο ασθενείς με άλλες παθήσεις, ανάμεσά τους και ασθενείς που παραπέμπονταν από τα δημόσια νοσοκομεία λόγω πληρότητας από ασθενείς με κορωνοϊό. Το κράτος αγόραζε υπηρεσίες από τα ιδιωτικά που δεν είχαν μπει στο ΓεΣΥ, και ήταν τα περισσότερα, σύμφωνα με τις ανεξέλεγκτα εξωφρενικές ταρίφες τους. Επίταξη δεν έγινε, ούτε τους απαιτήθηκε να διαθέσουν τις δικές τους Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Και η κυβέρνηση μας έκλεισε στα σπίτια μας, για να μην χρειαστούμε περισσότερα από όσα είχε αφήσει στα δημόσια νοσοκομεία, οπότε θα βοούσε η γύμνια τους και, κυρίως, η δική της. Για την αναχαίτιση της εξάπλωσης του ιού επέλεξε τον αυταρχισμό, καλλιέργησε φοβίες και πανικό, έκανε κυρίαρχη την αντίληψη για ατομική ευθύνη των πολιτών, καταπατώντας τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Μας έκλεισε στα σπίτια μας και επιβάλλοντας τα μοριακά τεστ για τον κορωνοϊό, τα PCR, γνωρίζοντας ότι στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, εργαζόμενοι νυχθημερόν και ακατάπαυστα, δεν θα μπορούσαν να κάνουν πέρα από 1000 την ημέρα, και μη φροντίζοντας να εξασφαλίσει και άλλη υποδομή και να προσλάβει και άλλο προσωπικό. Ταυτόχρονα, εμφανίστηκαν (καμία έκπληξη!) ιδιώτες για να καλύψουν το πιθανό κενό: με 150 ευρώ την ανάλυση και με τα τεστ να μην καλύπτονται από το ΓεΣΥ.

Και, πέρα από όλα αυτά, μας πλάσαραν το σλογκαν "όλοι μαζί", και με θράσος ζήτησαν χορηγίες από τους πολίτες και άνοιξαν και ειδικό προς τούτο λογαριασμό.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όλα όσα έχουν ήδη αναφερθεί για τα πεπραγμένα της δεκαετίας Αναστασιάδη είναι πλήγματα ενάντια στην κοινωνία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα συνταγματικά διακαιώματα και την καθημερινή ζωή των πολιτών.

Πολύ επιγραμματικά, προσθέτω σε αυτά τα "πεπραγμένα" και τα ακόλουθα:

- Έλεγχος της Δικαιοσύνης
- Έλεγχος των ΜΜΕ και πιέσεις-εκβιασμοί των λειτουργών τους ώστε να χειραγωγούν την κοινωνία
- Απουσία φροντίδας για τον πολιτισμό και τους λειτουργούς του
- Επίθεση ενάντια στο δικαίωμα της καλλιτεχνικής έκφρασης,... και κάθε έκφρασης
- Πλήρης απουσία της οφειλόμενης προστασίας των γυναικών απέναντι στη βία, με ασέβεια και προς τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης που υπέγραψαν

- Άρνηση σεβασμού των δικαιωμάτων των πολιτών με αναπηρίες και ικανοποίησης των αιτημάτων τους
  - Αστυνομική βία ενάντια σε διαδηλωτές
- και
- κατά την πανδημία: αυταρχισμός, διοίκηση με διατάγματα, απαγορεύσεις δίκην στρατιωτικού καθεστώτος, εκφοβισμός, πρόστιμα, και παντελής έλλειψη σεβασμού προς τους καλλιτέχνες, τους οποίους εξουθένουσαν με τις απαγορεύσεις και δεν τους πρόσφεραν το οτιδήποτε.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ,

μετά από μια δεκαετία με το πρωτοφανούς κλίμακας πλιάτσικο και το τεράστιο ηθικό έλλειμμα, το να αισθάνεται υπερήφανος ο Αναστασιάδης για το κράτος που παραδίδει, σημαίνει, είτε ότι ζει σε εικονική πραγματικότητα, είτε ότι ψεύδεται χωρίς καμμία αιδώ. Προκρίνω το δεύτερο, καθώς το κύριαρχο χαρακτηριστικό σε αυτή τη δεκαετία ήταν το θράσος, που έφτασε σε πρωτόγνωρα ύψη.

Θα κλείσω αυτή την αναδρομή με την κατακλείδα άρθρου του Σταύρου Χριστοδούλου στις 28 Αυγούστου 2022:

"Αν δεν απαιτήσουμε εξηγήσεις –ως πολίτες, ψηφοφόροι και κυρίαρχος λαός– θα παραμείνουμε αιχμάλωτοι μιας κλίκας κυνικών. Και αδιάβροχων καταπώς φαίνεται, αφού όταν ο λαός τους φτύνει αυτοί επιμένουν να προσποιούνται ότι είναι ψιλόβροχο".